

Код Зелено:
Към енергийното бъдеще

Код Зелено: Към енергийното бъдеще

Изменението на климата е предизвикателство в световен мащаб, което налага предприемане на сериозни мерки за повишаване на енергийната ефективност и намаляване на потреблението на енергия, ограничаване на вредните емисии на въглероден диоксид и азотни оксиди, опазване на природните ресурси, преминаване към производство на енергия от възобновяеми източници и подпомагане на крайните потребители при използването на тази енергия.

На фона на тази трансформация се разкрива огромната роля, която енергетиката има върху качеството на живота, и се задават нови стандарти, с които бизнесът е длъжен да се съобразява. Стандарти, които, погледнати от друга перспектива, разкриват големи възможности за прогрес, отлаган достатъчно дълго време.

EVN България изпълнява последователно своя план за устойчиво развитие с новаторски подход и ясни цели, като следва всички нормативни изисквания и се вслушва в гласа на природата и на своите клиенти.

В настоящето издание ще насочим фокуса Ви към проектите, които реализирахме, и политиките, които приложихме, за да:

- постигнем технологичен напредък;
- модернизираме процесите си;
- опазим биоразнообразието;
- въведем устойчиви и достъпни услуги за нашите клиенти;
- формираме общности с обща визия за по-зелено бъдеще;
- превърнем енергетиката в сектор, още по-близък до потребителя;
- запазим позициите си на доверен и сигурен партньор както на домакинствата, така и на бизнеса.

EVN Акценти 2023

Инвестирахме

153 000 000 лева

в бизнеса с електрическа енергия и

11 000 000 лева

в сегмент централно топлоснабдяване.

Изградихме и подменихме

125 km

въздушни и подземни линии ниско и средно напрежение от общо 61 000 km електроразпределителна мрежа.

Намалихме технологичния разход от 19,5 % през 2005 г. до под 7 % в края на 2023 г., което е спестило

1230 GWh

електроенергия и 630 000 тона емисии CO₂.

Изградихме

6 фотоволтаични централи

за собственото потребление на сгради на EVN България в Пловдив.

Реализирахме първата фотоволтаична инсталация за бизнес клиент –

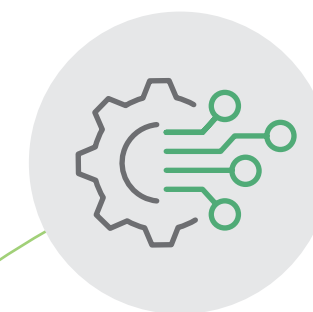
ФЕЦ „Силвър Стар“

с обща инсталирана мощност до 390 kWp.

Внедрихме най-новата ERP система за планиране на ресурсите на предприятието:

SAP S/4 HANA.

Обновихме системата за

управление на аварии.

В края на 2023 г. мрежата на EVN Топлофикация в Пловдив надхвърли

187 km.

От старта си през 2011 г. до края на 2023 г. EVN Когенерация е спестила

930 700 тона

емисии на CO₂.

Клиентите ни на интелигентно охлаждане в Пловдив спестиха

642 тона

емисии CO₂.

Към края на 2023 г. сме монтирали общо

3440 повдигащи платформи

за сигурността на щъркеловите гнезда.

Станахме победител на публиката в категория

Награда за отговорни бизнеси

в конкурса на Българска фондация Биоразнообразие за Годишните награди за биоразнообразие и климат 2023.

Бяхме отличени с

ESG награда

за цялостна стратегия по опазване на биоразнообразието.

Бяхме отличени с награда „Новатор в търговията с електрическа енергия“ като първия търговец на електроенергия в България, стартирал

роботизирана търговия

на Българската независима енергийна борса.

Съдържание

- 6 Профил на компанията
- 7 Обръщение

На фокус: Към енергийното бъдеще

- 10 Черпим от силата на слънцето и вятъра
- 11 Сертификати за зелена енергия / Зелена енергия за е-мобилност
- 12 Високоэффективно производство на топлинна енергия
- 13 Шест фотоволтаични централи за сгради на EVN България
- 14 Пилотен проект „Енергия от слънцето“
- 15 Соларен одит / EVN Слънчев дом
- 16 EVN Център за устойчиви услуги / Семинар по проект SHEERпов+ и споделяне на добри практики
- 18 Енергийна ефективност / Таксономия
- 19 ESG – новото CSR
- 20 EVN за по-зелена България

Инвестиции

- 22 Сигурно и качествено електрозахранване
- 23 Лятна и зимна поддръжка на електроразпределителната мрежа
- 24 Чиста топлина за Пловдив

Клиентите: мотиваторът на зелената промяна

- 27 Лидер в обслужването
- 28 В услуга на бизнеса / Свободен пазар на електроенергия
- 30 Информираност и диалог с клиента
- 32 Онлайн услуги от Електроразпределение Юг
- 33 EVN Онлайн плюс
- 34 Подобрени фирмени процеси / SMS /имейл известяване – полезни и безплатни услуги за клиентите
- 35 Справка за потребление
- 36 Обследване на сгради. Детайлна проверка за ефективно планиране / Оценка на енергийни спестявания
- 37 Термография на сгради
- 38 Термографска диагностика на технически съоръжения
- 39 Грижа за вътрешните отоплителни инсталации / Разумният ремонт – през лятото
- 40 Реконструкция на инсталации за отопление и топла вода: положителни резултати
- 41 Интелигентно охлаждане

Хората – най-чистата енергия

- 44 Фирмена култура
- 45 EVN Академия – колкото повече знаеш, толкова по-голяма е енергията за знания
- 46 Инвестираме в нашите сътрудници
- 47 Сътрудничество с университети
- 48 Отново близо до студентите / EVN с лекции пред бъдещи журналисти
- 49 Нови лекции пред студентите в ТУ – София, Филиал Пловдив
- 50 Добър стаж, добро бъдеще
- 51 Дуално обучение – светлата перспектива за учениците
- 53 Програма за препоръки „Доведи нов колега“ / Здраве и баланс @ EVN България
- 54 Летни усмивки за децата на сътрудниците
- 55 ПЕП всеки ден / Compliance. It's good energy
- 57 Безопасността преди всичко
- 58 Успешни надзорни одити на системите за управление по международни стандарти

Устойчиво развитие

- 60 Изявление за подкрепа на Глобалния договор от EVN България
- 61 10 принципа на Глобалния договор
- 62 За приятелствата, които носят светлина
- 65 EVN Топлофикация с нова кампания за чистия въздух
- 66 Учение и забавление с Иви и Енчо
- 68 EVN за България – доброто остава
- 69 Устойчиво партньорство за повече горски площи
- 70 EVN RUN: Бягане с кауза / Благотворителен коледен базар за сътрудници
- 71 Безопасна мрежа за бургаските езера
- 73 Приемственост: Живот за царския орел
- 74 Актуално за царския орел / Живот за брадатия лешояд
- 75 Опазване на черния лешояд
- 76 Други застрашени видове под нашето крило
- 77 Грижа за щъркеловите гнезда
- 78 Регулярно обезопасяване на електропроводи
- 79 Екологичен мениджмънт / Управление на отпадъците – ефективен подход на ресурсите
- 80 Бизнес и чист въздух – мисията възможна

За EVN България

Групата EVN България е част от концерн със 100-годишна история EVN. Водеща компания в него е EVN AG, която е регистрирана на Виенската борса и притежава стабилни позиции на европейските енергийни пазари. Централата на EVN AG се намира в най-голямата австрийска федерална провинция – Долна Австрия.

EVN България е създадена след приватизация на енергийните дружества в градовете Пловдив и Стара Загора в началото на 2005 г. Първоначално групата EVN България се фокусира върху разпределение и продажба на електрическа енергия в Югоизточна България.

През 2007 г. EVN България разширява своята дейност, покривайки областите топлоснабдяване в град Пловдив и търговия с енергия и въглеродни емисии в България и Югоизточна Европа.

От 2009 г. EVN България започва да реализира и проекти в областта на възобновяемите енергийни източници.

Компанията е активен участник на свободния електроенергиен пазар в страната, следвайки етапите на либерализация през годините.

Обслужваме 1,5 млн. клиенти на електрическа енергия в България и 31 000 клиенти на топлинна енергия в Пловдив.

Като част от международен концерн с изградени традиции в сектора на комуналните услуги, ние в EVN България насочваме знанията и енергията си към отговорно отношение към природата и щадене на ресурсите. Заедно с нашите сътрудници, клиенти и партньори ние утвърждаваме ценности за устойчиво развитие на едно модерно и отговорно общество.

Приемаме нашата корпоративна социална отговорност като неделима част от бизнеса. EVN България е член на Глобалния договор на ООН и съчредител на Българската мрежа на Глобалния договор от месец август 2010 г. Компанията ни напълно споделя и подкрепя 10-те принципа на Глобалния договор по отношение на правата на човека, трудовите норми, околната среда и антикорупцията.

Уважаеми дами и господа,

Ако се направи статистика коя тема е била сред най-дискутираните в публичното пространство в Европа и България през 2023 г., най-вероятно ще видим, че това е темата за зеления преход и трансформация на енергийния сектор. И това е нормално предвид посоката, в която Европейският съюз е поел, и която води до промяна на всички сфери от нашия живот.

Но като всяка голяма промяна и тази може да се случи само ако бъде възприета от всички засегнати страни. Всяка държава, всяка компания и всеки гражданин има своето място в процеса на декарбонизация на нашето общество. Ние в EVN България, част от международен енергиен концерн с над 100-годишна история в предлагането на устойчиви решения, знаем това добре. Като водещ енергиен доставчик и инфраструктурна компания в България ние сме наясно, че нашите действия имат отражения в много посоки. Приемаме това като отговорност, но и като възможност да бъдем сред водещите в страната, прилагайки устойчиви практики, решения и услуги за нашите клиенти. Целта ни е не само да бъдем устойчиви като организация, но и да сме надежден партньор на нашите клиенти. Затова през 2023 г. стартирахме множество инициативи, услуги и програми, насочени изцяло към устойчивото развитие на нашите клиенти.

В основата на всичко стои принципът, че зеленият преход е немислим без висока енергийна ефективност, защото най-зелената енергия е спестената и разумно ползваната енергия.

Посрещнахме 2023 г. с 5 нови високоефективни водогрейни котела в нашата топлофикационна компания в Пловдив. Малко по-късно към вече съществуващите ни два фотоволтаични и един вятърен парк добавихме още шест покривни фотоволтаични централи на сгради, собственост на компанията в Пловдив. За нашите бизнес клиенти на свободен пазар стартирахме услугата по изграждане на фотоволтаични централи, като вече реализирахме първия пилотен проект в Пловдив.

Паралелно с това в нашия нов „EVN Център за устойчиви услуги“ стартирахме консултиране на битови клиенти за изграждане на покривни централи, като само за месец реализирахме над 100 успешни консултации и отчетохме десетки стартирали проекта. Фактът, че дори и без голяма рекламна кампания над 100 клиенти ни се довериха, за нас е израз на доверието, което клиентите имат към нас като експерти и професионалисти. Това е доверие, което градим през последните 20 години и което се стремим да затвърждаваме всеки ден.

Друг пример в тази посока е цялостното дигитализиране на процеса по присъединяване към разпределителната мрежа в Югоизточна България на ВЕИ централи. Процес, който доскоро изискваше няколко посещения в EVN Офис и попълване на множество хартиени документи, вече отнема само няколко клика.

Всичко споменато дотук беше оценено от успешно проведения първи одит по таксономията и нефинансово докладване на дружества от групата на EVN България през есента на 2023 г. А краят на годината ни донесе и удовлетворението от първото място, което нашата мрежова компания Електроразпределение Юг спечели в конкурса ESG Awards в категория „Стратегия“. Подобни награди са признание за действията на всички наши 2300 сътрудници, които са в основата на зеления преход на EVN България.

Александър Сипек
Председател на Съвета на директорите на
EVN България

На фокус: Към енергийното бъдеще

Ние от EVN България считаме за своя отговорност да бъдем активна част от прехода към чиста енергия, който променя облика на световните енергийни пазари в момента. Със своите услуги, обслужване, инвестиции и подготовка за бъдещите предизвикателства пред бизнеса задаваме стандарт за устойчивост, създаваме възможности за развитие на икономиката и допринасяме за прозрачност и легитимност в енергийната екосистема на България.

EVN България предоставя чиста енергия

Черпим от силата на слънцето и вятъра

В България EVN е един от първите чуждестранни инвеститори, реализирали проекти за производство на енергия от възобновяеми източници в страната. Към края на 2023 г. компанията е оператор на два фотоволтаични парка: в с. Блатец (област Сливен) и с. Тръстиково (област Бургас), както и на вятърен парк край гр. Каварна (област Добрич). Общото годишно производство на електроенергия от техните мощности надхвърля 45 000 MWh. Това се равнява на потреблението на цялата лицензионна територия на EVN България в Югоизточна България за ден и половина през зимния период.

Тенденцията към устойчиво енергийно развитие подтикна дружеството да разшири и своето портфолио от нови ВЕИ проекти. Така в процес на разработка и изграждане са вече над 150 MW нови генериращи мощности в комбинация със системи за съхранение на електрическа енергия.

Развитието на ВЕИ в страната е в подем. Статистиката сочи, че само през август 2023 г. соларните централи в България са произвели повече енергия отколкото за цялата 2022 г. А заявките за нови ВЕИ мощности продължават.

Технология с грижа за природата
Вятърният парк на EVN България до град Каварна е снабден с радарна система, която е част от Интегрираната система за мониторинг на птиците. Системата осигурява 24/7/365 мониторинг на прелетните птици в региона и контролира автоматично всяка турбина от вятърния парк. По този начин перките спират да се въртят, когато системата засече прелитане на голяма група птици. След като птиците отминат, турбините отново се задвижват.

Сертификати за зелена енергия

Сертификати за зелена енергия, или т.нар. гаранция за произход, представляват документи, които удостоверяват, че дадена енергия – определено количество, доставено до краен клиент – е произведена изцяло от възобновяеми източници.

EVN Green Power е удостоверение, издадено на база на гаранции за произхода на енергията от Агенция за енергийно устойчиво развитие, което EVN Трейдинг предоставя на своите клиенти, които желаят да намалят въглеродните емисии от своята дейност.

Важно е, когато вървим към устойчиво бъдеще и когато желаем да ограничаваме щетите, които производството и потреблението на енергия нанасят на природата и респективно климата, да го правим заедно с нашите клиенти – както в бизнеса, така и в домакинствата.

На 10 май 2023 г. EVN Green Power сертификат получи и Австрийското посолство в България за доставена електроенергия, произведена от ВЕИ. Документът бе връчен от г-н Александър Сипек, регионален мениджър на EVN България, на посланика на Австрия Н. Пр. г-жа Андреа Икич-Бьом.

Зелена енергия за е-мобилност

В EVN България вярваме в голямото значение на електромобилния сектор, затова подкрепяме развитието му чрез изграждане на зарядни станции и поетапно заменяне на автопарка ни с електромобили. Енергията, доставяна до колонките на EVN България, е екологично чиста, със сертификат за зелена енергия.

От 2020 г. досега сме изградили общо шест обществени зарядни станции за електромобили в страната – три в Пловдив и по една във Варна, Смолян и Пампорово.

За безпроблемното зареждане създадохме приложението EVN2GO, което всеки може да използва безплатно на телефона си.

Паралелно с това компанията е изградила и пет вътрешни зарядни станции за своите служебни електромобили.

Високоэффективно производство на топлинна енергия

В Пловдив снабдяваме над 31 000 домакинства с чиста топлинна енергия, за производството на която използваме най-високотехнологични и ефективни мощности. Дружеството ни EVN Топлофикация е първата топлофикация в страната с изцяло модернизиран производствени мощности.

Основната сила, EVN Когенерация, е най-голямата и модерна на Балканиите, а от края на 2022 г. дружеството разполага с 5 нови производствени централи – т. нар. водогрейни котли. Нито една производствена мощност на EVN Топлофикация не отделя вредни емисии на въглероден диоксид и фини прахови частици във въздуха.

От старта си през 2011 г. до края на 2023 г. EVN Когенерация е спестила 930 700 тона емисии на CO₂.

Сертификати за чист въздух – отличие за тези, които ползват екологично чиста енергия

През 2023 г. EVN Топлофикация отличи два бизнес клиента със сертификат за значителен принос към качеството на въздуха в града: УМБАЛ „Пловдив“ АД и хотел и бирария „Йегерхоф“ в Пловдив. С използването на екологично чисто централно отопление от дружеството, двата обекта допринасят за по-чист въздух в града.

През отоплителен сезон 2021/22 г. УМБАЛ „Пловдив“ АД е консумирала над 5160 MWh топлинна енергия от EVN Топлофикация и по този начин е спестила повече от 2000 тона вредни емисии въглероден диоксид (CO₂) във въздуха на Пловдив.

За същия период хотел и бирария „Йегерхоф“ са консумирали 860 MWh топлинна енергия от EVN Топлофикация и по този начин са спестили повече от 344 тона вредни емисии въглероден диоксид (CO₂) във въздуха на град Пловдив.

Компанията връчва „Сертификат за чист въздух“ за пети пореден сезон, като досега част от отличените клиенти са още УМБАЛ „Св. Георги“, АГ „Селена“, Медицински университет Пловдив, хотел „Тримонциум“, спортен клуб „Тотал спорт“, РД „Пожарна безопасност и защита на населението“ Пловдив.

Г-н Ангел Киров, ръководител отдел в EVN Топлофикация (вляво), г-н Иван Антонов, съсобственик на бизнес обекта, г-жа Жанет Стойчева, зам.-председател на Съвета на директорите на EVN Топлофикация.

Г-н Ангел Киров, ръководител отдел „Продажба на топлинна енергия и услуги“ в EVN Топлофикация, д-р Динчо Генов, изп. директор на УМБАЛ „Пловдив“ АД, г-жа Жанет Стойчева, зам.-председател на Съвета на директорите на EVN Топлофикация, г-жа Наталия Михайлова, експерт отдел „Продажба на топлинна енергия и услуги“.

Шест фотоволтаични централи за сгради на EVN България

През 2023 г. Електроразпределение Юг въведе в експлоатация шест покривни фотоволтаични централи на сгради, собственост на компанията в Пловдив. Това се случи поетапно за сградите на две от централите на дружеството, две от техническите звена в Пловдив, на Диспечерския център и на Центъра за данни. Общата номинална мощност на всичките шест централи надхвърля 264 kWp, като най-голямата инсталация е с мощност над 102 kWp.

Нито една от шестте централи не връща електроенергия в мрежата и не ползва мрежови капацитет.

Производството на всяка централа е съобразено с консумацията на сградата. За периода от въвеждането им в експлоатация през септември 2023 г. до края на годината 6-те централи са произвели общо 77 491 kWh електроенергия за собствено потребление. Спестените CO₂ емисии са общо 37 тона.

Очакванията са шестте централи да доведат до годишни спестявания на електроенергия от около 349 000 kWh годишно, което се равнява на 164 тона годишно по-малко CO₂ емисии, сравнено с ползвания досега енергиен микс.

В EVN България защитаваме идеята, че производството трябва да бъде максимално близо до обекта на потребление и в този проект успяхме да имплементираме именно този принцип. Така ще постигнем най-добро ниво на енергийна ефективност по отношение на потреблението на съответните сгради.

Шестте фотоволтаични централи са пилотен проект от надяваме се серия подобни, с които да внедрим използването на възобновяеми източници за покриване на собствените енергийни нужди на всички сгради, собственост на EVN България.

Устойчиви услуги

Соларната енергия е по-достъпна с нашите услуги за устойчиво енергийно производство и потребление.

Пилотен проект „Енергия от слънцето“

На 25 септември в Пловдив EVN България официално отбеляза пускането в експлоатация на първата фотоволтаична инсталация, която компанията изгражда за свой бизнес клиент като част от проекта „Услуга „Енергия от слънцето“. Инсталацията беше изградена на територията на комплекса на Силвър Стар в град Пловдив.

EVN България изгради ФЕЦ „Силвър Стар“ в рамките на месец и половина, като услугата включваше проектиране, снабдяване и цялостно изграждане на соларната централа. Генерираната слънчева енергия от централата се използва от комплекса на Силвър Стар за собствено потребление, а остатъкът се отдава в мрежата.

По пътя на зелената енергия за нас е от особено значение да имаме верни партньори, на които да се доверим, и съмишленици, с които да създаваме още по-нови и модерни услуги. Затова пилотният проект беше важна стъпка към осъществяване на дългосрочната ни стратегия за подпомагане на процеса по намаляване на въглеродния отпечатък на индустрията и не само.

Пилотната фотоволтаична инсталация, изградена от EVN България за бизнес клиент, захранва със зелена енергия представителството на Силвър Стар в Пловдив.

Соларен одит

Правилното планиране е ключово за ефективното техническо изпълнение на всеки проект. Когато става въпрос за изграждане на фотоволтаични електроцентрали, предварителното планиране може да отговори на повечето въпроси пред инвеститора или да отвори врати към една по-мощна зелена промяна.

За нашите клиенти, на които предстои изграждане на фотоволтаични централи, предлагаме услугата „Соларен одит“. Това е предпроектно проучване, което дава точен отговор на много технически въпроси като

каква технология и каква инсталирана мощност да се планира за системата и какво годишно производство на електроенергия може да се очаква.

Услугата е подходяща за бъдещи собственици на фотоволтаични системи и всички потенциални инвеститори във ВЕИ инсталации. Може да бъде полезна консултация и за тези, които се интересуват от възможностите за използване на зелена енергия и за привличане на финансиране на проекти за производство на тази енергия.

Нашите експерти извършват проучване на терена чрез заснемане със соларна камера, утвърдена в световен мащаб. Получените данни се анализират, а специализиран софтуер проектира визуално фотоволтаичната централа. Резултатите са съобразени с Европейския масив от метеорологични данни, натрупан с повече от 20-годишно сателитно заснемане на земната повърхност и атмосферата около цялото земно кълбо.

Като резултат от всички анализи и изчисления клиентите получават подробен доклад от извършеното проучване.

EVN Слънчев дом

Снатрупания дългогодишен опит в осъществяването на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници, както и с дълбокото ни познаване на действащото законодателство можем да бъдем сигурен партньор на тези домакинства, които обмислят или планират изграждане на соларни инсталации за собствено производство със или без външно финансиране.

Процесът от проектиране до въвеждане в експлоатация може да бъде предизвикателство за крайния потребител. Затова нашите експерти предлагат цялостно решение и консултация за техническите възможности и активните програми за финансиране на всеки отделен проект.

В рамките на услугата „EVN Слънчев дом“ ние изготвяме за нашите клиенти проект за соларна инсталация и реализираме техническите дейности по изграждането ѝ. В случай че клиентът желае да кандидатства за финансиране по програма, ние съдействаме за изготвяне на проектното предложение и го превеждаме през целия административен път на програмата.

Зарядна станция за електромобили

За клиентите ни, които се интересуват от темата за електромобилността, към соларната инсталация предлагаме и изграждане на зарядна станция за автомобили. Това им дава възможност да зареждат своя електромобил със слънчева енергия през деня за постигане на още по-голяма ефективност при оползотворяване на наличните ресурси.

EVN Център за устойчиви услуги

В хармония с усилията на компанията да подкрепя развитието на устойчиви решения за внедряване на възобновяема енергия, в централата ни в гр. Пловдив открихме EVN Център за устойчиви услуги. Това е офис пространство за обслужване на клиенти, което функционира с предварително запазване на час. Срещата може да бъде запазена лесно през специалната форма от сайта

ни, www.evn.bg, където е посочено работното време и адрес за по-точно планиране от страна на клиентите.

В Центъра нашите клиенти могат не само да заявят услуги от портфолиото ни с устойчиви решения, но и да получат консултация относно възможности за финансиране на своите проекти.

В EVN Център за устойчиви услуги работят експерти от дружеството с дълга практика в сферата на устойчивото развитие и със задълбочени познания за действащото законодателство и регулаторната рамка.

Калина Трифонова – заместник-председател на Съвета на директорите на EVN България, запозна Ивайло Алексиев – изпълнителен директор на АУЕР, с дейността на EVN Център за устойчиви услуги в Пловдив.

Семинар по проект SHEERnov+ и споделяне на добри практики

На 22 и 23 ноември 2023 г. в Пловдив EVN България проведе семинар на тема „Представяне на резултатите от проект SHEERnov+ и добри практики“. Събитието е в изпълнението на проект SHEERnov+, който се реализира от общо 8 партньора, сред които и EVN Топлофикация. Същият се финансира от

програма LIFE на ЕК и ще се изпълни в периода 2023 – 2026 г. Проектът ще даде възможност на партньорите да разработят и тестват нови модели за интегрирани услуги в областта на енергийната ефективност и ВЕИ чрез обслужване на едно гише и разработване на концепция за развитие на бизнеса въз основа на наличните пазарни възможности.

Участие в семинара взеха Ивайло Алексиев, изпълнителен директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), представители на Центъра за енергийна ефективност ЕнЕфект, Българо-австрийска консултантска компания, Energy saving, Международна федерация за недвижими имоти ФИАБЦИ, община Габрово и експерти от EVN България.

На срещата бяха обсъдени политиките и инвестициите за устойчива и сигурна енергийна система, изпълнението на мерките за енергийна ефективност от дружествата от групата на EVN България, както и опита на партньорите при внедряване на иновативни подходи.

По време на събитието беше представен новия „Център за устойчиви услуги“ на EVN България в гр. Пловдив и успешното изпълнение от стра-

на на EVN на услугата по подготовка на проекти по „Национална схема за подпомагане на домакинствата в областта на енергията от ВЕИ“. Участниците в семинара посетиха и две сгради с преработени от вертикален в хоризонтален тип вътрешни инсталации – една за битово горещо водоснабдяване и една отоплителна инсталация.

Енергийна ефективност

Най-зелената енергия е спестената енергия. Енергийната ефективност е водещ инструмент за намаляване на загубите и на излишното потребление на енергия. Чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност се спестяват тонове емисии въглероден диоксид, които биха увредили допълнително атмосферата и климата.

EVN България предлага богато портфолио от експертни услуги както за домакинства, така и за бизнес обекти. Нашите експерти са на разположение с точната услуга, независимо дали дадено семейство желае да подобри енергийното състояние на своя дом, или дадена фирма би желала да подобри конкурентността си или да изпълни законови предписания относно сградния фонд.

Още със стъпването си на българския пазар EVN започва усилено да промотира темата за енергийна ефективност. През всички тези години поддържахме информираност чрез корпоративния уеб сайт, печатни и онлайн брошури, семинари, събития, кампании и в личните разговори с клиентите. Повече детайли за отделните услуги за енергийна ефективност ще намерите на стр. 35 в настоящата книжка.

Таксономия

За да бъдат постигнати амбициозните цели на зеления преход, поставени пред европейската икономика до 2030 г., е необходимо инвестициите да се насочват към бизнеси, които реално могат да доведат до реализирането на тези цели. Един от най-важните инструменти за това е Регламент (ЕС) 2020/852 за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции („Регламентът за таксономията на ЕС“). Таксономията е система за класификация от диференциращи критерии, които подпомагат множество икономически дейности и преки инвестиции

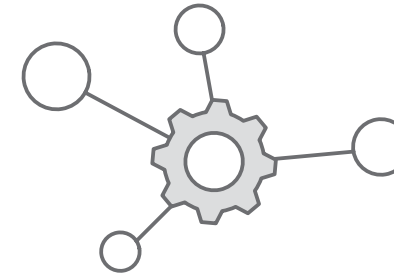
да се осъществят така, че да съответстват на целите на европейската Зелена сделка.

Таксономичните регулации влизат в сила през 2020 г. и налагат базови критерии, като определят четирите основни условия, на които трябва да отговаря една икономическа дейност, за да бъде квалифицирана като устойчива:

1. Да допринася съществено за реализирането на поне една от шестте екологични цели (сметчаване изменението на климата; адаптация към изменението на климата; устойчиво използване и опазване

на водните и морски ресурси; преход към кръгова икономика; предотвратяване и контрол на замърсяването; опазване и възстановяване на биоразнообразието и екосистемите).

2. Да не поражда значителни вреди за останалите пет екологични цели.
3. Да се извършва при спазване на минимални социални и управленски стандарти (като спазване на човешките права, здраве и безопасни условия на труд, данъчна политика и др.).
4. Да отговаря на специфични за всяка конкретна дейност технически критерии за проверка.

Към 2023 г. Регламентът за таксономията на ЕС се прилага за големите, регистрирани на борсата компании. В тази връзка концернът EVN AG, в чието семейство са и дружествата на EVN България, е задължен да оповестява степента, в която неговите дейности отговарят на критериите за устойчивост на таксономията.

За дружествата от групата на EVN България са идентифицирани пет основни дейности – три за EVN Топлофикация, една за Електроразпределение Юг и една за EVN Електроснабдяване, които следва да бъдат оценени и докладвани.

Първи одит по таксономия в концерн извън EVN AG беше стартиран в България.

През есента на 2023 г. беше успешно проведен първият одит по таксономията и нефинансовото докладване на дружества от групата на EVN България. С гордост отбелязваме, че EVN България е първата компания в концерн извън Австрия, в която се извърши този вид одит и това ни прави пионер в този процес. Самият одит се извършва от екип на външен одитор, който включва лицензирани и квалифицирани специалисти в областта на устойчивите финанси и таксономията.

ESG – новото CSR

Устойчивото развитие на бизнеса в Европа вече има ново измерение. Аббревиатурата ESG (от ecology, social, government – екология, социално въздействие и управленски въпроси) реално заменя, като надгражда и доразвива вече познатото КСО (корпоративна социална отговорност – corporate social responsibility, CSR).

За ESG в България се заговори активно още през 2022 г., когато в Брюксел се състояха финалните дискусии за новата европейска Директива по отношение на отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта и тя беше приета. В допълнение към нея през 2023 г. Европейската комисия прие Европейските стандарти за отчитането във връзка с устойчивостта – ESRS. В резултат 50 000 европейски компании, включително 500 от най-големите български фирми, вече

официално трябва да докладват дейността си според новите стандарти ESRS.

EVN България е задължена да докладва през 2025 г. за финансовата 2024 г. Към момента EVN България изпълнява задълженията си като член на Глобалния договор на ООН. В тази връзка изготвяме ежегоден доклад – комюнике за напредъка в областта на КСО. Паралелно с това, като част от концерн, изпращаме на EVN AG данни за тяхното отчитане по два глобално признати стандарта: GRI (Global Reporting Initiative (Глобалната инициатива за отчитане) и CDP (Carbon Disclosure Project). Прозрачността на дейността на концерн по тези два стандарта допринася за стабилността на акциите на дружеството на борсата и за привлекателността им за инвеститори в устойчиви бизнеси.

ESG награда за EP Юг

През ноември 2023 г. Електроразпределение Юг спечели първо място в конкурса ESG Awards на PwC България в категория Стратегия – опазване на биоразнообразието.

Конкурсът на PwC България „ESG Awards“ има за цел да отличи устойчиви бизнес практики и ESG стратегии. Отличието „ESG Award“ се присъжда на организации, които прилагат ефективна ESG стратегия, предлагат иновативни продукти и услуги с положително въздействие върху околната среда и провеждат успешни информационни и промоционални кампании в областта на устойчивото развитие. Конкурсът се провежда за втора поредна година.

Кандидатурата на компанията стъпва на изградената Интегрирана система за управление на качеството, околната среда и безопасността. Тук се включват редица мерки и проекти, които компанията развива дългосрочно в сферата на биоразнообразието и околната среда в Югоизточна България.

Част от тях включват проект с Българското дружество за защита на птиците (БДЗП) за опазване на царския орел, проект със Съюз на ловците и риболовците в България за опазване

на черния лешояд, проект за възстановяване на братия лешояд в България, проект за опазване на белия щъркел, проект по програма LIFE на Европейската комисия – „Безопасна мрежа за бургаските езера“, проект с WWF България за възстановяване на крайречната гора край р. Марица до град Стамболийски, дейности по управление на отпадъците и риска и др. За екологичните проекти на EVN България може да прочетете повече в секция „Устойчиво развитие“.

EVN за по-зелена България

Програмата за корпоративна и социална отговорност „EVN за България“ подкрепя както доброволчеството на сътрудниците на компанията, така и общественополезни проекти. Създадохме програмата през 2015 г. по повод 10-годишния юбилей от влизането на EVN на българския пазар. От тогава ежегодно реализираме стотици акции.

„EVN за България“ се осъществява в два формата, които се редуват през година – осъществяване на външни проекти и година на доброволчество.

В унисон със засилените мерки на европейско и национално равнище по отношение на опазването на околната среда и борбата с климатичните промени, през 2023 г. програмата насърчи акции на сътрудници, посветени на облагородяване на градски и природни паркове чрез залесяване и почистване.

Паралелно с това се състояха дейности по дълггодишния съвместен проект на „EVN за България“ с WWF България. Партньорството се реализира в тригодишния период от 2022 г. до 2024 г. Целта е да вдъхнем нов живот на крайречната зона по брега на р. Марица край Стамболийски.

Подробна информация за доброволческите акции по „EVN за България“ ще намерите на стр. 68.

Инвестиции

Сигурно и качествено електрозахранване

С впечатляващата дължина от 61 000 km е електроразпределителната мрежа, която EVN България поддържа на територия от 42 000 km² в девет области: Бургас, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Сливен, Смолян, Стара Загора, Хасково и Ямбол. Политиката за инвестиции в поддръжката и развитието на тази инфраструктура отразява динамиката на потребление и присъединявания на нови клиенти, картата на аварийността и получените сигнали от клиенти. В основата на нашата комплексна политика за инвестиции в инфраструктура стои стремежът за трайно и последователно подобряване на качеството на захранване.

Инвестиционно-ремонтната програма на дружеството за 2023 г. по отношение на електроразпределителната дейност достигна 153 млн. лв. Основните пера на тези вложения са намаляване на технологичния разход, развитие на мрежата и повишаване на сигурността на захранването, присъединяване на нови клиенти, присъединяване на производители на енергия от възобновяеми източници.

Прецизното планиране на инвестиционната дейност на дружеството се предопределя и от ценовите решения на Комисията за енергийно и водно регулиране.

Темата за инвестициите в мрежите и сигурността на електроенергийната система е особено важна на фона на растящия дял на ВЕИ. Мрежите са гръбнакът на електроенергийната система. За да се реализира зеленият преход и да се отговори новата ВЕИ вълна, са необходими инвестиции в инфраструктура, надхвърлящи в пъти регулираните тарифи. EVN България се включва активно в дискусиите за намиране на решения на национално равнище.

Инвестициите и ремонтите в числа

Новата електроразпределителна инфраструктура, която EVN изгради в изпълнение на Инвестиционна и ремонтна програма 2023 г., включва:

Нови съоръжения:

- 438 m въздушни линии средно напрежение;
- над 111,5 km кабелни линии средно напрежение;
- 111 трафопоста;

- 3 възлови станции;
- 131,3 km въздушни линии ниско напрежение;
- 110,7 km кабелни линии ниско напрежение.

Подменени проводници:

- 22,5 km километра въздушни линии средно напрежение;
- 85,1 km въздушни линии ниско напрежение;
- 916 m кабелни линии средно напрежение.

Технологичният разход – мерило за успех

Една от най-големите мерки за енергийна ефективност е свиването на технологичния разход. При стъпването на EVN в България през 2005 г. технологичният разход на тогавашните държавни електроразпределителни дружества в Пловдив и Стара Загора достигаше 19,5 %. В края на 2023 г. той е под 7 % в резултат на целенасочената и последователна инвестиционна политика на компанията.

Реалният ефект е спестяване на над 1230 GWh (гигаватчаса) електрическа енергия, което се равнява на годишното потребление на област Стара Загора. Същевременно са реализирани спестявания на 630 000 тона CO₂ емисии.

Какво е технологичен разход?

Технологичният разход на електроразпределителната мрежа показва разликата между количеството електрическа енергия, постъпило в мрежата, и количество електрическа енергия, доставено на клиентите. Той се формира в резултат на чисто техническите загуби при преноса и разпределението на електроенергия, както и от неправомерни практики за ползване на неизмерени количества електрическа енергия от нелоялни клиенти.

Лятна и зимна поддръжка на електроразпределителната мрежа

Климатът в България предопределя сезонност по отношение на дейностите на Електроразпределение Юг (ЕР Юг) по поддръжка и развитие на електроразпределителната мрежа.

Лятото се характеризира с повишени товари по Южното Черноморие, затова ЕР Юг отделя специално внимание на профилактиката на съоръженията в този район преди началото на активния туристически сезон. През студените месеци мрежата в планинските райони е подложена на изпитанието на суровото зимно време: ниски температури, снеговалеж, обледяване.

Осигурен туристически сезон 2023 по Южното Черноморие

С оглед на очакванията за силен туристически сезон, ЕР Юг извърши подготовка за осигуряване на непрекъснатост и сигурност на електрозахранването в област Бургас. Както всяка година, дружеството извърши инспекции на съоръжения от мрежата, като определени възлови точки,

в които са концентрирани по-големи товари, бяха проверени с термовизионни камери.

Подготовката включваше още:

- ежедневен мониторинг и разпределение на товарите по изводи средно напрежение;
- редислоциране на ресурси (генератори, мобилни трафопостове);
- доставка на материали за аварийен резерв;
- проверка на вътрешната радиомрежа и системите за телекомуникация и дистанционно отчитане.

Спрямо предходния летен сезон беше отчетено повишаване на максималните товари по Южното Черноморие средно с 9 на сто.

Нова техника за бърза реакция през зимата

За зимен сезон 2023 /24 ЕР Юг подсигури нови 22 специализирани автомобили. Цялата нова техника е в услуга на дейностите, изпълнявани от екипите на дружеството:

- 20 бр. товарни автомобили 4x4;
- 2 бр. самосвал.

За цялата 2023 г. доставките на нови автомобили и техника отново надхвърлят 100 броя, с което ще се улесни работата на сътрудниците на терен и ще се съкрати времето за технически дейности като ново присъединяване на клиенти и отстраняване на аварии по електроразпределителната мрежа.

За справяне с тежки зимни ситуации дружеството разполага с:

- 408 високо проходими автомобили;
- 38 високопроходими автовишки;
- 9 моторни шейни, позиционирани в 9 КЕЦ;
- 14 високопроходими товарни автомобили с кран;

- 2 АТВ, оборудвани с вериги;
- 9 УТВ, оборудвани с вериги;
- специализирана верижна машина;
- 4 мобилни трафопоста с обща мощност над 2,4 MVA;
- възможност за използване на допълнителна техника от външни фирми.

В допълнение се провеждат тренировки за работа при тежки зимни условия, а над 70 екипа на дружеството са постоянно в готовност да реагират при необходимост.

В ЕР Юг функционира и Кризисен щаб с обучени ръководители и специалисти, както и координационни щабове по регионалните технически единици на дружеството.

На котлите са инсталирани ново поколение нискоемисионни горелки, които се монтират за първи път в България. Модерни технологии за по-чист въздух осигурява изключително ниски нива на вредни емисии, щадящи околната среда – NOx под 80 mg/m³.

През 2023 г. дружеството продължи темпа на високо ниво на инвестиции и ремонти в бизнеса си с топлинна енергия в гр. Пловдив. За тази година инвестиционната и ремонтна програма на EVN Топлофикация възлиза на 11 милиона лева, вложени в модернизация, разширяване и ремонт на топлопреносната мрежа и производствените съоръжения. Това доведе до изграждане на 285 метра нови топлопроводи и 6 нови абонатни станции, което позволява на повече клиенти да се възползват от екологично чистото и комфортно централно топлоснабдяване.

Акцент в техническите дейности на EVN Топлофикация през 2023 г. беше полагането на нови топлопроводи с цел присъединяване на нови сгради към централното топлоснабдяване в район „Западен“ – по бул. „6-ти септември“, както и подмяната на топлопроводна мрежа в райони „Северен“ и „Източен“.

Дружеството има и одобрен бизнес план за периода 2023 г. – 2027 г., по който работи, за да осигурява на своите клиенти по-високо качество на топлоснабдяването, както и по-чиста околна среда благодарение на по-малкото количество отделяни вредни емисии.

Чиста топлина за Пловдив

В България EVN Топлофикация е първото топлофикационно дружество с изцяло новоизградени и модерни производствени мощности.

Енергийният регулатор промени лицензията на дружеството за производство на електрическа и топлинна енергия чрез новоизградените енергийни обекти в началото на 2023 г.

Инвестицията в новите котли потвърждава ангажимента на EVN към по-доброто качество на въздуха в Пловдив.

Дружеството посрещна 2023 г. с 5 нови водогрейни котела: 2 на територията на Отоплителна централа Юг (ОЦ Юг) и 3 в ТЕЦ Север. Заедно с изградената през 2011 г. EVN Когенерация, която все още е най-модерната на Балканите, EVN Топлофикация увеличава топлинната си мощност от 297 MW на 392 MW. Извършената модернизация подобрява сигурността на доставките, повишава енергийната ефективност и намалява разходната норма на гориво, съответно намалява и вредното въздействие върху околната среда.

През 2023 г. EVN Топлофикация изгради и обнови над 700 т мрежа.

Топлофикационните централи на EVN не отделят във въздуха на Пловдив серни диоксиди, фини прахови частици (ФПЧ) и диоксини.

Клиентите: мотиваторът на зелената промяна

Лидер в обслужването

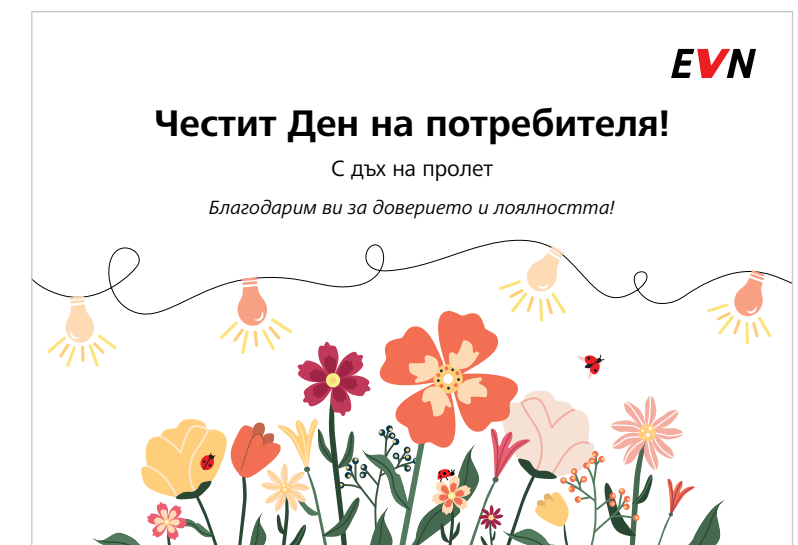
В Югоизточна България EVN България обслужва 1,5 млн. клиенти на електрическа енергия, а 31 000 домакинства на Пловдив ползват чиста топлина от EVN Топлофикация.

В компанията функционира модерен денонощен център за връзка с клиенти, който предлага професионално обслужване по всеобхватен набор от канали: онлайн портали, телефон, имейл, поща, факс или с личен контакт в 28 офиса и 3 бизнес центъра на лицензионната територия на дружеството в Югоизточна България.

От създаването си през 2007 г. центърът за клиентско обслужване се утвърди като надежден източник на информация за клиентите по всички въпроси, свързани с електрическа и топлинна енергия. Телефонният център е оборудван със съвременна техника и модерни софтуери, които позволяват да се предоставя бърза и точна информация на всеки клиент. През 2023 г. отговорихме на 410 000 запитвания по телефон и имейл.

Подарихме зелена пролет на клиентите

По повод Световния ден на потребителя – 15 март, през 2023 г. EVN България реализира кампания под надслов „С дъх на пролет“, като компанията подготви малък жест на внимание към клиентите си. Всички, посетили офис на EVN на 15 март, бяха посрещнати със специален подарък – книгоразделител с хартиена формичка с вложени семена на полски цветя, които всеки може да посади къщи или в градината си и да се наслади на красотата на природата, докато разлиства любима книга. Каква по-хубава благодарност!

Като мярка за щадене на природните ресурси EVN България активно предлага на своите клиенти електронна фактура (eFaktura) още от 2010 г. Електронната фактура се получава по-бързо, съхранява се по-лесно и пести тонове хартия. Към края на 2023 г. можем да се похвалим, че 102 000 клиенти ползват тази опция, допринасяйки за опазване на околната среда.

В услуга на бизнеса

За да вървим успоредно с растежа на нашите бизнес клиенти и за да отговорим на очакванията им, през април открихме трети център за обслужване на юридически лица.

Той се намира в Несебър и е изграден въз основа на опита от другите два EVN Бизнес центъра в град Пловдив и Бургас.

Целта на промяната е юридическите лица да планират своето посещение в удобно за тях време предвид специфичните бизнес услуги, които ползват. Това позволява на компанията ни да облекчи обслужването на битовите клиенти в другите EVN Офиси.

С цел по-ефективно планиране обслужването в EVN Бизнес център се извършва само след предварително заявяване от страна на клиентите на дата и час за среща, като за улеснение могат да ползват онлайн формуляр на нашия сайт www.evn.bg.

През 2023 г. отчетохме 31 000 посещения от бизнес клиенти в нашите центрове.

Свободен пазар на електроенергия

В България през 2023 г. все още паралелно функционираха регулиран и свободен пазар на електроенергия. Докато домакинствата останаха с възможността да закупват електроенергия както на регулиран, така и на свободен пазар, то бизнесът бе задължен да закупува енергия на свободния пазар.

След безпрецедентното увеличение през 2022 г. на цените на енергоносителите 2023 г. донесе значително успокоение. Към края на годината цените на електрическата енергия спаднаха до нивата от есента на 2021 г.

Държавата продължи да подпомага бизнеса чрез изплащане на компенсации в случаите, когато средната цена за месеца на пазара „Ден напред“ бе над 200 лв./MWh. Това даде допълнително спокойствие на българския бизнес.

През годината продължи и тенденцията за увеличаване на изграждането на нови ВЕИ инсталации както за собствена консумация, така и за продажба на свободния пазар.

И 2023 г. не мина без промяна в Правилата за търговия с електрическа енергия. Дългоочакваното въвеждане на единна цена за определяне на цените на небалансите стана факт. В резултат се увеличиха разходите за небаланси в сектора.

EVN България на свободен пазар
На свободния пазар в България EVN групата е представена с две компании: EVN Електроснабдяване (EVN ЕС) е дружеството с фокус върху малките бизнес клиенти, както и компанията, която изпълнява ролята на доставчик от последна инстанция (ДПИ), докато EVN Трейдинг обслужва клиентите с голямо потребление.

EVN ЕС на свободния пазар

В отговор на нарастващата динамика на свободния пазар, през 2023 г. EVN ЕС утвърди онлайн функционалността за сключване на индивидуален договор за доставка на електрическа енергия през www.evn.bg. В допълнение сайтът предлага също изцяло онлайн сключване на договор за продажба на електрическа енергия при условията на доставка от последна инстанция (ДПИ). Процесът се задвижва бързо и лесно в портала EVN Онлайн плюс, където се попълва формуляр за заявка след еднократна регистрация. И двете услуги са в пълно съответствие със съвременните изисквания за защита на личните данни.

В отговор на пазарните потребности, през 2023 г. EVN ЕС също вече предлага изкупуване на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, на търговски принцип в допълнение към задълженията, произтичащи от Закона за енергията от възобновяеми източници.

Отличието от БЕМФ беше прието от Стоян Михов – прокурист на EVN Трейдинг, и Калина Трифонова – зам.-председател на Съвета на директорите на EVN България.

Продължаваме да инвестираме в ноу-хау, така че да посрещнем подготвени всички предизвикателства, които динамичният свободен пазар на електроенергия предстои да донесе. Паралелно с това EVN ЕС изпълнява всички свои други лицензионни дейности и задължения по обслужване на над 1,5 милиона домакинства на регулиран пазар в Югоизточна България.

EVN Трейдинг

EVN Трейдинг притежава лицензи и търгува активно с електрическа енергия не само в България, но също и в Гърция, Северна Македония, Румъния, Сърбия, Унгария.

В България дружеството доставя електрическа енергия до крайни клиенти, изкупува енергия от ВЕИ и управлява една от най-големите

балансиращи групи. 2023 г. беше историческа за EVN Трейдинг: компанията задейства новата си лицензия за търговия с природен газ и реализира първата си газова сделка в България.

По-умерените ценови движения през 2023 г. не успяха да заличат напълно спомена за турбулентната предходна година. Следвайки курса, предприет през 2022, EVN Трейдинг стриктно съблюдаваше политиките си за управление на риска. Фокусът беше върху оздравяването на портфолиото и предлагането на нови услуги. Благодарение на добрите ни позиции във ВЕИ сектора, в съчетание с общия му подем, EVN Трейдинг успя да увеличи ВЕИ портфолиото си.

Награда „Новатор в търговията с електрическа енергия“

Пилотният опит на EVN Трейдинг с

роботизираната търговия на БНЕБ беше отличен от годишните награди на Българския енергиен и минен форум (БЕМФ) през декември 2023 г. Компанията получи наградата в категория „Новатор в търговията с електрическа енергия“.

Информираност и диалог с клиента

Към всички свои клиенти EVN България поддържа активна комуникация, като използва различни канали в съответствие с ефективността им сред отделните групи потребители.

Основен инструмент за своевременна и полезна комуникация е интернет сайтът на компанията www.evn.bg, където големият обем от информация се обособява в специфични секции.

EVN Топлофикация изпраща регулярно информационни писма в пликите с фактурите и по имейл. Така всички над 31 000 клиенти на дружеството получиха полезна за тях актуална информация и съвети. Акценти при потребителските теми бяха ползите при избор на дистанционен отчет на уредите на топлинна енергия, както и преустройството на вертикална отоплителна инсталация – в нова, от хоризонтален тип.

Важна тема беше и модерната възможност за онлайн заявка за извършване на технически услуги по инсталациите в сгради.

Като надграждаща стъпка на отношенията с клиентите EVN България развива инициативата EVN Клиентски съвет. Тя се състои в съвместни срещи между клиенти и представители на компанията. В рамките на тези срещи участниците имат възможност да обменят с нас информация и идеи

по различни теми, свързани с дейността ни и да дават предложения и препоръки за усъвършенстване на услугите, които предлагаме, така че да отговарят по-добре на клиентските потребности.

EVN Клиентски съвет има консултативна роля за дейността на дружествата в групата EVN България.

Преди началото на отоплителния сезон EVN Топлофикация традиционно провежда информационни срещи с упълномощени лица от топлофицирани сгради, за да се дискутират актуалните тенденции и конкретни казуси.

Клиентски съвет на EVN Топлофикация

През май и ноември 2023 г. се проведоха срещите на Клиентския съвет към EVN Топлофикация. Участниците имаха възможност да дискутират с представители на компанията актуални и важни за тях теми, свързани с централното топлоснабдяване в Пловдив. Клиентите представиха своите виждания за развитието на предлаганите от EVN Топлофикация продукти и услуги, както и за подобряване на клиентската удовлетвореност. На срещите бяха обсъдени актуални теми, свързани с начините за онлайн заявка на ремонти услуги от EVN Топлофикация, с потреблението на битова гореща вода (БГВ), обсъдиха се различни стимули за клиентите да използват възможностите на дистанционния отчет на топлинната енергия в своя дом/сграда.

Клиентски съвет на EVN Електроснабдяване

През 2023 г. дадохме старт на друга своя полезна инициатива – Клиентски съвет на EVN Електроснабдяване за бизнеса.

Първата среща се проведе през ноември в гр. Стара Загора. В срещата взеха участие представители на мал-

кия бизнес, опериращи в различни сфери на икономиката. Участниците подчертаха положителните промени и добрите практики в работата на EVN Електроснабдяване с бизнеса, подобряването на обслужването, спазването на сроковете за административни процедури и др. В допълнение те дадоха някои свои идеи и предложения към компанията.

Дигитализирано клиентско обслужване

Онлайн услуги от Електроразпределение Юг

От 2022 г. клиентите на Електроразпределение Юг имат възможността да се възползват от своеобразен виртуален офис – уеб портала „Онлайн услуги“. Клиентският портал е важна крачка от амбициозната цел на дружеството към модерно, ефективно и сигурно обслужване. Чрез еднократна регистрация в портала всеки клиент на Електроразпределение Юг може да заяви ново присъединяване или друга мрежова услуга.

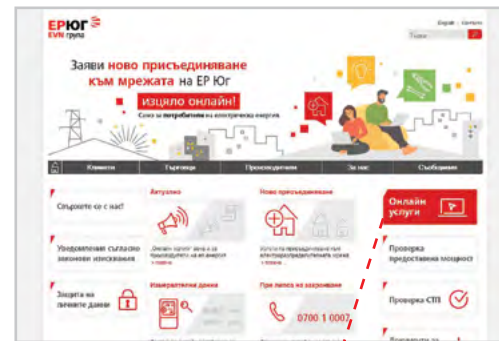
През 2023 г. добавихме в портала и услуги за производители, така че вече „Онлайн услуги“ е от полза не само на обекти в режим на потребление, но и на такива за производство и/или съхранение на електрическа енергия.

Порталът дава възможност да се проследява статусът на заявката, да се подписват договори онлайн и да се заплащат нужните такси. Заедно с това клиентите могат да проследяват историята на своите плащания, както и имат достъп до актуална клиентска информация.

След измененията в Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) от октомври 2023 г. ЕР Юг, от една страна, и инвеститорите, от друга, се изправиха пред редица предизвикателства и изисквания. Като добавим и големия брой заявления за ново присъединяване на обекти за производство на енергия от ВЕИ, стратегическо решение беше обработката на тези процедури да премине единствено чрез използването на уеб платформата „Онлайн услуги“. Клиентският портал осигурява прозрачност, ефективност, коректност и бързина.

Портфолиото от услуги, които могат да се заявяват онлайн, не спира да се развива и обогатява, така че клиентският портал да бъде максимално полезен както за домакинствата, така и за бизнеса.

През 2023 г. приехме 4500 онлайн заявки за услуги през уеб портала.

Онлайн услуги

EVN Онлайн плюс

За удобство на клиентите EVN България поддържа своя дигитална платформа за проверка и онлайн плащане на фактурите към дружеството. Под името „EVN Онлайн плюс“ платформата функционира на интернет страницата www.evn.bg и е отворена за всички домакинства.

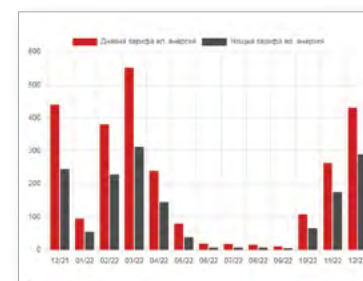
Предимства на „EVN Онлайн плюс“ за клиентите са:

- Незабавно и сигурно онлайн плащане.
- Без допълнителни разходи за клиентите.
- Засилена защита на личните данни чрез криптирана връзка.
- Информацията за плащането се отразява веднага в системата на дружеството.

- Архив на плащанията, заявени през „EVN Онлайн плюс“.
- Достъп до информация и плащане не само за актуални, но и за стари неплатени задължения за изразходвана електро- или топлоенергия.
- История на фактурите 13 месеца назад.
- Графики за количеството потребена енергия и за стойността на фактурата за консумирана електро- или топлоенергия.
- Възможност за регистрация на до 5 клиентски номера, като по всяко време могат да се премахват или добавят нови.

- Онлайн сключване на договор за доставка на електрическа енергия на свободния пазар за бизнеса.
- Онлайн сключване на договор с доставчик от последна инстанция, отново за нуждите на свободния пазар за бизнеса.
- Заплащане на цена за възстановяване на електрозахранването, прекъснато поради неплащане.
- Меню „Помощ“ с указания и отговори на често задавани въпроси.

Порталът „EVN Онлайн плюс“ стартира през 2013 г. и оттогава постоянно го надграждаме.

Подобрени фирмени процеси

Дигитализацията е изключително точен инструмент, който може да обхване обстояните промени и трансформации в енергийния сектор и да ги насочи в градивна посока.

В EVN България сме фокусирани върху технологиите, автоматизацията на процеси и иновативните похвати, които ни движат напред и ни правят все по-добри. Затова продължаваме да работим активно по редица дигитални решения в полза на клиентското обслужване. От тях през 2023 г. в ход влязоха ново вътрешнофирмено приложение за ефективно управление на изграждането на инвестиционни проекти и обновена система за управление на прекъсванията. И двете допринасят за по-добра координация в компанията и по-ясна и точна информация към клиентите.

През 2023 г. извършихме регулярно обновление и на нашата **система за обработка на клиентски данни**.

EVN България премина към нова версия, която позволява по-бърза обработка на информация в отговор на все по-забързаните процеси на свободния пазар на електроенергия.

Най-мащабният вътрешнофирмен проект, който приключи успешно през 2023 г. беше посветен на интегрирането на **софтуера SAP S/4 HANA** в EVN България. Модерният софтуер стартира в продуктивна среда на 1 октомври 2023 г. след повече от три години интензивни проектни дейности. SAP S/4 HANA е софтуер тип ERP (enterprise resource planning – планиране на ресурсите на предприятието) от ново поколение. Той се ползва в областите на счетоводство, контролинг, управление на инвестициите и материалното снабдяване. В EVN Топлофикация са налични допълнителни специфични функционалности за управление на централи и мрежа.

Сред най-важните предимства на иновативния софтуер SAP S/4 HANA са:

- по-голяма гъвкавост при обновяване на бизнес модели;
- по-висока скорост на обработка на данните;
- по-голяма аналитичност;
- по-точно прогнозиране;
- по-бързо приключване на периодите на планиране и отчет;
- повече възможности за анализи и отчети.

Работата по проекта SAP S/4 HANA продължава и през 2024 г. с поетапно въвеждане на нови функционалности в областта на човешките ресурси.

SMS/имейл известяване – полезни и безплатни услуги за клиентите

Популярен комуникационен канал към клиентите ни е една особено практична услуга – безплатни известия по SMS или имейл.

Клиентите на електрическа енергия могат да се възползват да получават ежемесечна информация за сметка и предупреждение за предстоящо прекъсване на електрозахранването при пропуснато плащане.

От 2023 г. и клиентите на топлинна енергия мога да се регистрират безплатно за SMS или имейл нотификация при издадена нова фактура и при изтичащ падеж.

Към края на 2023 г. отчитаме общо 490 000 регистрации за SMS и имейл известия.

Енергийна ефективност за нашите клиенти

Зеленият преход е немислим без висока енергийна ефективност. В EVN България разполагаме с пълен пакет от услуги за нашите клиенти в подкрепа на повишаване на тяхната енергийна ефективност. Стремим се непрекъснато да разширяваме портфолиото си от предложения както за домакинствата, така и за бизнеса и администрацията. Ние предлагаме информираност и прозрачност – идеален микс при кандидатстване по европроекти.

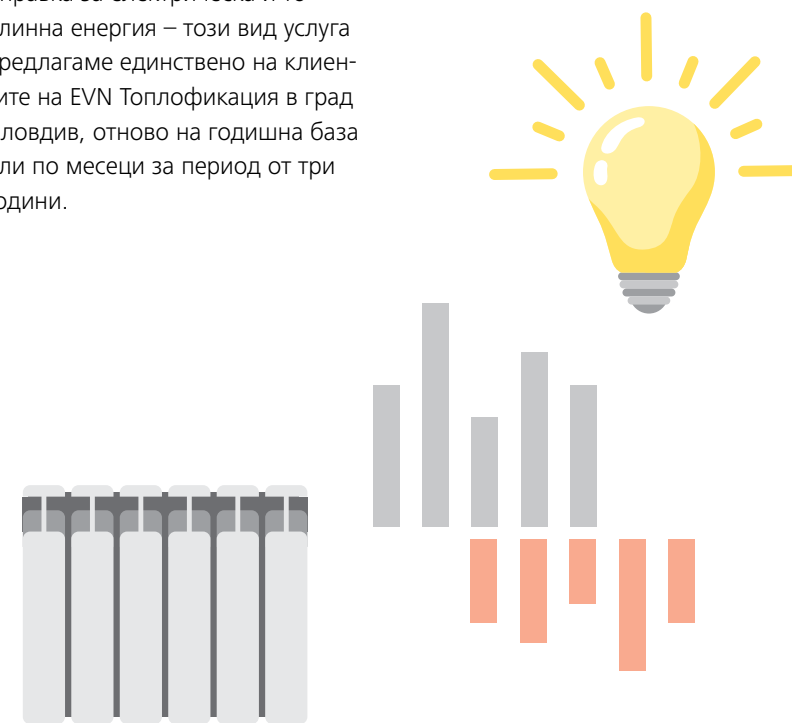
Справка за потребление

За да подобрим информираността на нашите клиенти по отношение на тяхното енергийно потребление, създадохме услугата „Инфо тотал“ – ценен инструмент за проследяване на изразходваната електрическа или топлинна енергия за период от три години.

Този тип справка е задължителна част от документацията за кандидатстване в програми за енергийно саниране и е необходима стъпка преди изготвянето на енергийно обследване. От друга страна, услугата „Инфо тотал“ може да бъде заявена и от частни лица, когато е необходима справка за индивидуалното потребление на едно или няколко домакинства.

Предлагаме услугата в два варианта:

- Справка за електрическа енергия – на годишна база или по месеци за период от три години.
- Справка за електрическа и топлинна енергия – този вид услуга предлагаме единствено на клиентите на EVN Топлофикация в град Пловдив, отново на годишна база или по месеци за период от три години.

Обследване на сгради. Детайлна проверка за ефективно планиране

Услугата „Обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради“ от EVN Топлофикация е логичната стъпка, когато клиент желае да подобри информираността си за своето потребление. Тя е основен етап от планирането на енергийно обновяване на сграда и е особено ценна за клиенти, които планират да кандидатстват по програмата за саниране.

Недоброто техническо състояние на съществуващия сграден фонд в България е една от основните предпоставки за неефективно потребление. Качеството на предлаганата от EVN Топлофикация услуга се основава на специално обучените експерти и модерната измервателна апаратура, с които дружеството разполага.

EVN Топлофикация е вписана в публичния регистър на Агенцията за устойчиво енергийно развитие на лицата, извършващи сертифициране на сгради, и притежава удостоверение за право да извършва обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради.

Експертите на дружеството разполагат с необходимата квалификация за извършване на обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, придобити по реда и изискванията на Закона за енергийната ефективност.

Въз основа на дейностите по обследване и сертифициране могат да се вземат конкретни мерки за енергийна ефективност като:

- намаляване на енергийните разходи и възможност за по-ефективно управление на бюджета;
- повишаване на комфорта в сградите;
- намаляване на количеството вредни емисии CO₂.

Подробна информация за услугата е поместена на интернет страницата на компанията www.evn.bg.

Оценка на енергийни спестявания

Услугата представлява експертна оценка от лицензирани оценители на постигнато спестяване на енергия и екологичен еквивалент, вследствие на изпълнени енергоспестяващи мерки.

Тези мерки могат да бъдат приложени в някои от следните направления:

- повишаване на енергийната ефективност на сгради;
- подмяна на техническо и/или битово оборудване;
- подмяна на горива, транспортни средства;
- промяна в начините на управление на консумацията на енергия.

Услугата е базирана на Закона за енергийната ефективност и е предназначена за група задължени лица по Закона. В нейните рамки дружеството EVN Топлофикация, което е лицензирано за тази дейност, извършва одит и издава протоколи за оценка на постигнато спестяване на енергия. Въз основа на тези протоколи клиентът може да получи удостоверение от Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР).

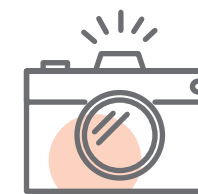
Термография на сгради

Термографията на сгради представлява прецизно и цялостно енергийно изследване на жилище, цяла сграда, на един или няколко жилищни входа. Услугата се извършва от специалисти на EVN чрез използване на специализирана техника – термографска камера, в присъствието на клиента. С помощта на камерата невидимите за човешкото око топлинни потоци се улавят и преобразуват в инфрачервени снимки – т. нар. термограми.

По този начин термографията прави възможно да се видят загубите на топлинна енергия, да се установят точно местата и причините за тях.

Ефективността на услугата се измерва с директните ползи, които тя носи за клиентите. Благодарение на нея те могат да получат достоверна информация за:

- енергийното състояние на външните ограждащи елементи;
- качеството на съществуващата изолация;
- местата на топлинните мостове с висока загуба на енергия;
- дефектни връзки по конструкцията до тавана, стените или дограмата;
- неуплътнени зони с голяма степен на инфилтрация;
- местата с повишен риск от мухъл и влага.

Термографска диагностика на технически съоръжения

За бизнеса EVN предлага инфрачервена термография за изследване на техническото състояние на обекти и оборудване в различни сфери на индустрията и услугите. С термографската диагностика се предоставя надеждна информация за експлоатационното състояние на оборудването и технологичните процеси, откриват се навреме отклонения от нормалните режими на работа, локализират се повреди по съоръженията и технологичните линии.

В подкрепа на бизнеса EVN предлага термографска диагностика на следните групи съоръжения:

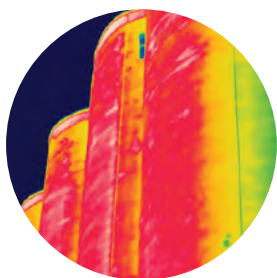
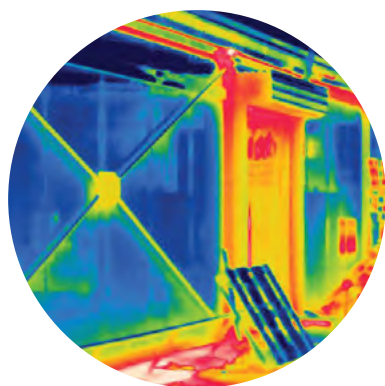
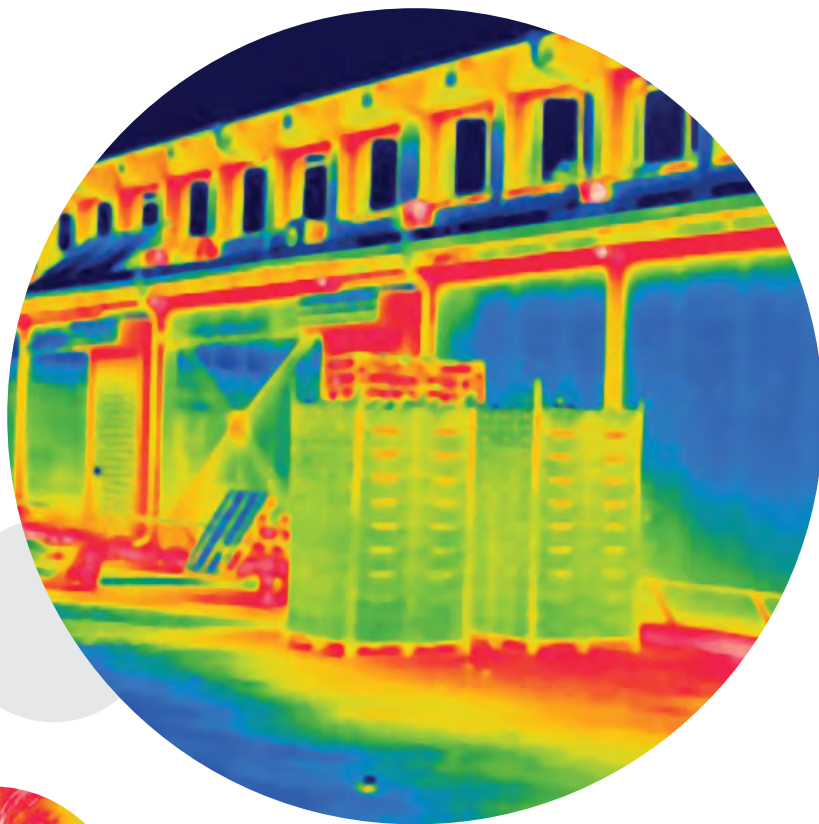
- подземни топлопроводи;
- силози или резервоари;
- открити басейни;
- промишлени хладилни камери.

Защо термография от EVN?

1. Експертите на компанията са с доказан опит и притежават европейски сертификати по термография.
2. EVN България разполага с модерна инфрачервена камера, марка Flir – лидер на пазара при термоизионните камери.
3. Дружеството предлага оптимално изследване и консултиране, съобразено с потребностите на клиента.

Сертификати за термография

За целите на качествено извършване на термографски услуги сътрудниците от EVN България притежават международни сертификати по термография и използване на термографска камера. Сертификатите са връчени след обучение от експерти от международно признатия център за сертификация ITS в Швеция.

Грижа за вътрешните отоплителни инсталации

Ремонтните услуги след границата на собственост заемат основно място в портфолиото на EVN Топлофикация в Пловдив. Извършването на качествени ремонтни услуги по вътрешните отоплителни инсталации (ВОИ) на сградите и инсталациите за битова гореща вода (БГВ) в дадена сграда е важна предпоставка за удължаване живота на съоръженията, както и за пълноценното използване на предимствата на централното топлоснабдяване: 24-часов комфорт и уют.

Обслужването „от една ръка“ – доставка на топлинна енергия и техническо поддържане, се утвърждава като успешна практика, приемана изключително позитивно от клиентите. Възможността за профилактични дейности по инсталациите се отразява в намаляване на броя на извършените аварийни услуги:

- аварийни ремонти на отоплителна инсталация;
- ремонтни услуги по сградни отоплителни инсталации;
- ремонтни услуги по отоплителни тела и арматура.

Пълният списък с извършваните от EVN услуги за клиентите на топлинна енергия е наличен на интернет сайта www.evn.bg, където само с няколко клика всеки може да заяви онлайн посещение на техник.

EVN Топлофикация предлага на клиентите и административни услуги, свързани с узаконяване на топлемери и водомери или с тяхната метрологична проверка.

Разумният ремонт – през лятото

Най-разумният период за ремонти по вътрешната отоплителна инсталация е лятото, тъй като повечето интервенции налагат спиране и източване на цялата система в дадена жилищна сграда. Когато това се прави извън отоплителния сезон, клиентите си осигуряват ефективно и безаварийно отопление през зимата.

EVN Топлофикация ежегодно напомня на своите клиенти предимствата на ремонтите през лятото. През 2023 г. дружеството за втора поредна година предложи допълнителен стимул – 15% отстъпка при заявяване на ремонтна услуга през лятото.

EVN

Планирай! Ремонтрай! Спести!

Заяви ремонтна услуга към **EVN Топлофикация** и **вземи 15% отстъпка сега.**

Избери године на:

 EVN

www.evn.bg
0700 1 7898

Реконструкция на инсталации за отопление и топла вода: положителни резултати

Нова вътрешна отоплителна инсталация (ВОИ) – от вертикален в хоризонтален тип

При вертикална ВОИ всяко отоплително тяло (радиатор) в сградата се захранва от вертикални щрангове, които минават през всички етажи и стаи, разположени една под друга.

При хоризонтална ВОИ вертикалните щрангове преминават през обща част на всички етажи на сградата. Към тях са включени разклоненията към всеки апартамент. В апартаментата тръбите влизат в колектор, който захранва отделните радиатори в имота.

През 2015 г. EVN Топлофикация реализира първи проект в сграда в Пловдив, в която беше извършена такава реконструкция. До 2023 г. 4 сгради извършиха тази мярка и отчитат положителни резултати.

В тези сгради се отчита намален средно с 85 % разход за енергия от сградна инсталация. Изключително предимство е, че клиентите вече могат по всяко време да контролират и отчитат консумацията си – някои могат да я намалят, а други да я увеличат в зависимост от нуждите си. Ползвателите вече се чувстват сигурни, че заплащат точно това, което са консумирали.

Ползи от реконструкцията:

- индивидуално отчитане на консумацията чрез един уред (индивидуален топломер), който се монтира до входа на жилището;
- дистанционен отчет на измервателните уреди;
- отпадат индивидуалните разпределителните устройства (ИРУ) от всеки радиатор;
- елиминира се възможността за кражби на топлинна енергия;
- без изравнителни сметки;
- без влизане в имота ти за отчитане;
- минимизират се разходите за сградна инсталация дори и на апартаментите, които не желаят да ползват услугата;
- нова и надеждна отоплителната инсталация в сградата с по-дълъг живот.

Нова инсталация за битова гореща вода (БГВ)

При тези дейности се подменя остарялата и амортизирана водопроводна инсталация за битова гореща вода (БГВ) в сградата. До 2023 г. са налице

4 сгради в Пловдив, които извършиха такава реконструкция на БГВ инсталацията. Така клиентите получават дълготрайно и цялостно решение на:

- евентуални течове от спукани тръби и/или кранове;
- затлачване и запушване на инсталацията;
- проблеми, свързани с качеството на топлата и студената вода в сградата;
- повишено качество на доставяната топла и питейна вода;
- без нужда от дълго източване на топлата вода;
- дълъг живот на новата инсталация;
- до 30 % намаление на цена на кубик топла вода.

Интелигентно охлаждане

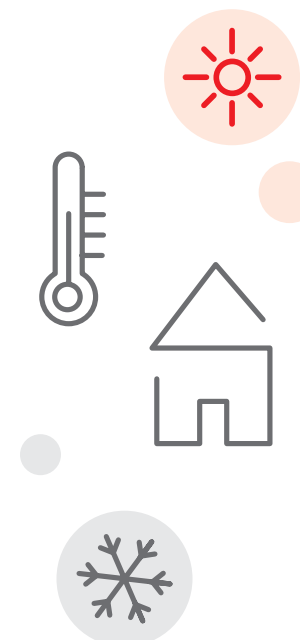
Благодарение на EVN Топлофикация Пловдив е първият български град, в който заработи иновативен метод на охлаждане през лятото чрез системата на централното топлоснабдяване.

Интелигентното охлаждане се осъществява чрез специално проектирана за съответния обект индивидуална инсталация, ключова роля в която имат два елемента: абсорбционна машина и водоохлаждаща кула. Посредством тези съоръжения доставяната топлинна енергия по топлоснабдителната мрежата на EVN Топлофикация се преобразува в енергия за охлаждане, която предимно се използва през лятото.

Първият проект за интелигентно охлаждане беше реализиран през лятото на 2013 г. в една от най-модерните административни сгради в Пловдив – районно кметство „Тракия“. Техният пример през годините последваха хотел „Тримонциум“, новата градска спортна зала „Колод-рума“, хотелски комплекс „Холидей Ин“. Двете новопостроени сгради на диспечерския център на EVN и на КЕЦ Пловдив Север също се възползват от предимствата на централното охлаждане.

Факти и числа

- Проектът за охлаждане чрез централното топлоснабдяване е приложим в сгради с изградени вътрешни климатични инсталации. Най-подходящи са административни и бизнес сгради, търговски центрове, молове, хотели, болници и др.
- В различни случаи е възможно вътрешната сградна инсталация, която се използва през зимата за централно отопление, да се използва през лятото за централно охлаждане.
- Важен положителен ефект е и намаляването на вредните емисии. Въпреки противоепидемичните мерки, наложени върху туристическия сектор, и ограниченията в дейността им, шестте обекта, използващи иновативния метод на охлаждане на EVN Топлофикация в Пловдив, през 2023 г. спестиха 642 тона вредни емисии въглероден диоксид в градския въздух.

Ефективност

Интелигентното охлаждане е в унисон със световните тенденции за повишаване на качеството и развитието на централното снабдяване. По този начин се прави стъпка към ефективно оползотворяване на първичните енергоресурси.

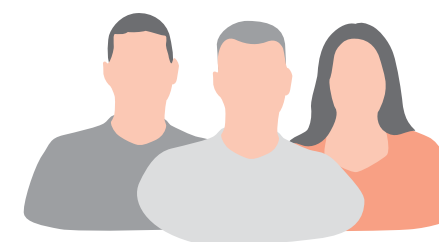

Хората – най-чистата енергия

Средна възраст

♂
73 %

♀
27 %

Среден стаж във фирмата

Образование

54,5 %

висше

34,8 %

средно
специално

10,4 %

средно

0,3 %

основно

EVN България като работодател

За нас в EVN България е важно всеки сътрудник да се чувства мотивиран, ценен, вдъхновен и зареден. Стараем се да създаваме условия за по-добър живот на колегите, като им осигуряваме стабилна работна среда и насърчаваме личностното и професионално развитие.

Фирмена култура

В работата си се водим от шест основни принципа на поведение, които сътрудниците сами формулираха по вътрешния проект EVN Презареждане.

EVN Академия – колкото повече знаеш, толкова по-голяма е енергията за знания

Специализираното звено в EVN България, което координира всички вътрешни и външни квалификационни мероприятия на дружеството, се нарича EVN Академия. Приоритет в работата на EVN Академия е целенасоченото и дългосрочно развитие на сътрудниците, като целта е повишаване на техните умения и знания.

Компанията ни се гордее с екип от колеги, които самоинициативно са поели ролята на вътрешни обучители, а дигитализацията даде възмож-

ност те да развият нови тренинговски и технически умения. Разбира се, обученията за управление на хора, създаване на позитивна атмосфера, управление на времето, обслужване на клиенти, икономика за неикономисти, техника за инженеринг, либерализиран пазар и др. запазват позициите си и са акцент в учебната програма на EVN Академия.

Основната цел на семинарите е да се развият ръководни и специализирани компетенции. Академията предлага на сътрудниците и вътрешна

корпоративна библиотека с професионална литература. Въз основа на създаден регистър от заглавия сътрудниците на EVN България могат да заявяват и използват тези издания, които представлява интерес за тях и подпомагат професионалната им експертиза и развитие.

През 2023 г. EVN Академия организира 1088 обучения от своето портфолио и 55 външни обучения за повишаване на квалификацията или подобряване на уменията на сътрудниците.

Форумът на EVN Треньорите през 2023 г. насочи фокуса върху отключване на творческия потенциал и генериране на идеи през визуализациите.

През август 2023 г. проведохме традиционния за EVN Академия форум на вътрешните треньори в EVN България. По време на двудневните занимания треньорите размениха идеи и опит, за да надградят знанията и уменията си в ролята им на обучители. Тази година фокусът беше насочен към отключване на творческия потенциал и генериране на идеи през визуализациите. Треньорите създадоха идеен проект за механизъм за надграждане на вътрешните обучения, позициониране в организацията и повишаване на имиджа на обучителите и на EVN Академия като цяло.

Инвестираме в нашите сътрудници

На своите сътрудници EVN България предоставя възможност да се включат в магистърска програма Енергиен бизнес към Университета за национално и световно стопанство. Компанията поема всички разноски за семестриални такси, предоставя информация и подкрепа за участниците при подготовка на магистърските тези на теми, свързани с дейността на EVN България, и предоставя платен отпуск за обучение на участниците за периода на обучението.

През 2023 г. 15 колеги, стартирали програмата през есента на 2022 г., продължиха своето обучение по специалността.

За EVN България е от съществено значение, че избраната магистърска програма Енергиен бизнес към УНСС разглежда комплексно темата и насочва фокуса и към екологичните аспекти. Програмата включва 2 отделни учебни дисциплини, пряко насочени към зеления преход: Възобновяеми енергийни източници и Системи за управление на околната среда.

Сътрудничество с университети

През 2023 г. EVN България продължи последователната си политика на сътрудничество с висши учебни заведения с цел повишаване на практическите познания на студентите и обмяна на опит.

Традиционно добри взаимоотношения дружеството поддържа с четири български университета:

- Бургаски свободен университет;
- Технически университет – София;
- Технически университет – София, Филиал Пловдив;
- Университет по хранителни технологии – Пловдив.

В продължение на добрите ни практики от 2023 г. дадохме нов ход на менторството по дипломни работи в EVN. За дружеството това е една успешна практика, чрез която привличаме и задържаме студенти в електроспециалности.

Менторството по дипломни работи представлява експертна и методическа подкрепа от страна на бизнеса при дефиниране и изготвяне на дипломни задания от студентите.

Вместо общото дефиниране на теми за студентите в технически университети, дружеството ни предлага теми за дипломни задания на наши колеги или стажанти, които учат в Технически университет – София, Филиал Пловдив.

На 06.04.2023 г. инж. Здравко Братоев – зам.-председател на Съвета на директорите и инж. Стойчо Вълчев – изпълнителен член на Съвета на директорите подписаха Меморандум за сътрудничество между ТУ – София и Електроразпределение Юг.

Отново близо до студентите

И през 2023 г. бяхме официален гост на церемонията по дипломиране на бъдещите инженери от Факултета по електроника и автоматика на Технически университет – София, Филиал Пловдив.

Общо 35 студенти с отличен успех от випуск 2022 на Факултета по електроника и автоматика бакалавър и магистър в различни специалности получиха своите дипломи, като 4 от тях са сътрудници на EVN. Радваме се да споделим, че отново голяма част от дипломиралите се с отличие инженери в специалност Електротехника са наши стажанти и колеги.

Науката е слънце

EVN с лекции пред бъдещи журналисти

През ноември по покана на фондация Америка за България Вера Карабашлиева, ръководител екип Енергийна политика в отдел Регулаторни въпроси, беше гост лектор на стипендиантската програма за млади бъдещи журналисти „Медия е:волюция“ като част от тематичен ден, посветен на енергетиката.

Пред студенти по журналистика с предимно хуманитарен профил тя представи особеностите на пазара на

електроенергия – необходимостта от пазарен и физически баланс на системата, механизмите на ценообразуване, регулирането на цените на електроенергията и мрежовите услуги, основни теми в сектора като интегрирането на възобновяеми енергийни източници, очакваната либерализация, отстраняването на аварии в тежка обстановка, тенденции за развитие на децентрализирано производство и активно участие на клиентите.

В рамките на час и половина студентите се информираха за почти непозната за тях сфера, като за това време придобиха представа за сложността на предизвикателствата в сектора и важната роля на информиран обществен дебат.

Нови лекции пред студентите в ТУ – София, Филиал Пловдив

След няколко успешни технически лекции пред студентите от Технически университет – София, Филиал Пловдив в онлайн формат продължаваме добрата практика с нова поредица от лекции, вече на живо.

На 21 март 2023 г. студентите от 4. курс, специалност „Електротехника“, се запознаха с темата „Изграждане на електрически мрежи“. Лекци-

ята беше приета с голям интерес и много въпроси от страна на студентите, на които бяха представени допълнителни възможности за стаж и запознаване отблизо с компанията.

Изнесено лабораторно упражнение

В продължение на добрите практики, свързани с подкрепа на образованието и повишаване на практическата подготовка на бъдещите инженери,

на 10 април 2023 г. група студенти от 4. курс специалност „Електротехника“ от Технически университет – София, Филиал Пловдив бяха поканени да проведат своето първо изнесено лабораторно упражнение на специализирания ни тренировъчен полигон в гр. Стара Загора.

В рамките на посещението студентите се запознаха отблизо с технически дейности като изграждане на трансформатор, настройка на прекъсвачи и подмяна на предпазител средно напрежение, а за най-смелите участници в обучението беше предвидено и изкачване на железобетонен стълб.

Студентите научиха още за ролята и функциите на мобилните ни кабелни лаборатории, включително мерките за безопасност при работа с тях, апаратурите, с които са оборудвани те от края на 80-те години до днес, определяне на кабелно трасе на кабел ниско напрежение, както и възможност за самостоятелно локализиране на кабелна повреда ниско напрежение с помощта на най-модерната ни кабелна лаборатория.

Водено от стремежа си да подкрепя младите инженери в тяхното професионално обучение, както и да насърчава техния интерес и ангажираност към придобиване на специализирани знания в областта на енергетиката, дружеството предостави лабораторно оборудване за лаборатории в университети партньори. Оборудването е предвидено за нуждите на лаборатории по измервателна техника и по материализацията в Технически университет – София, Филиал Пловдив и лаборатория към Центъра по информатика и технически науки в Бургаски свободен университет.

С този жест EVN България подпомага практическата подготовка на студентите, изучаващи технически специалности в двата университета.

Добър стаж, добро бъдеще

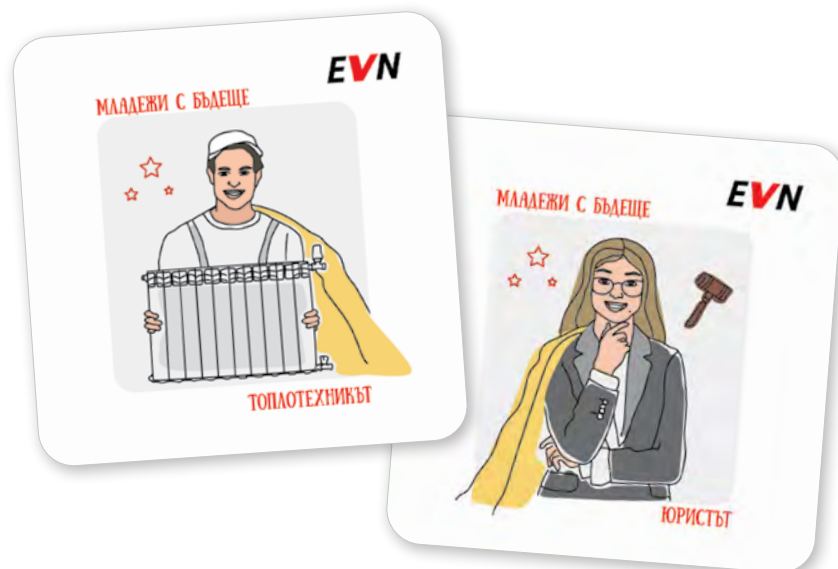
През лятото на 2023 г. за 18-та поредна година се проведе стажантската програма на EVN България „Младежи с бъдеще“. Тя дава възможност на младежи от технически и икономически специалности от различни висши учебни заведения да работят в дружеството през летните месеци и да придобият опит, който би бил от значителна полза за тяхната бъдеща професионална реализация. Всяка година програмата се радва на силен интерес от страна на студентите, затова с желание работим по нейното развитие и осъвременяване. Стремим се да предлагаме атрактивно заплащане, все по-интересни проекти и задачи за стажантите, както и събития и срещи за обмяна на опит, обучение и вдъхновение.

След процедура по избор от над 500 кандидати общо 59 студенти бяха одобрени и имаха възможност да проведат стаж в дружеството.

За трите месеца на програмата през юли, август и септември стажантите имаха възможност да се запознаят отблизо с дейността на EVN България като водещо енергийно и инфраструктурно предприятие в българската икономика. Стажантите участваха активно в работата на организационните единици на компанията. Всеки един от тях проведе стажа си под персонално ръководство и съвети на ментори – експерти от съответната професионална сфера.

Програмата „Младежи с бъдеще“ предлага:

- запознаване с дейността на EVN България и придобиване на ценен опит в областта на енергетиката, технологиите и икономиката;
- непосредствен контакт с едни от най-добрите професионалисти в бранша;
- участие в иновативни проекти;
- възможност за прилагане на теоретичните знания в реална работна среда.

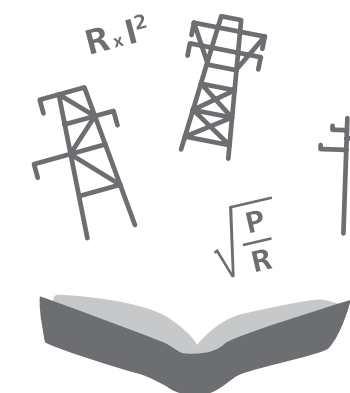
През 2023 г. допълнихме каналите за комуникация на своята стажантска програма с платформи като LinkedIn, Facebook, Instagram, YouTube, където в месеците март и април проведохме своята кампания за привличане на млади и търсеци развитие хора. Освен социалните канали, на ключови места на лицензионната територия на компанията поставихме и билбордове, а за кариерните форуми и събития, на които се представяме, изработихме информационни брошури и поставки за чаши с различни визии – кариерни пътеки в EVN България.

Работа с мисия
През 2023 г. компанията продължи да развива менторската си програма за стажантите в EVN България. Да помогнеш на младите колеги да усвоят тънкостите и есенцията на работата – това е процес, обогатяващ както новото поколение EVN сътрудници, така и тези, които с годините са натрупали безценен опит и знания за компанията. Първите стъпки на новите сътрудници са най-същественният елемент към изграждането на взаимоотношенията им с компанията, затова се стремим да им покажем, че в тук винаги ще намерят рамо, на което да се опрат.

Дуално обучение – светлата перспектива за учениците

Липсата на профилирани технически кадри прави дуалното обучение все по-популярно в страната. EVN България е пионер в това отношение. Тръгвайки от далечната 2016 г., днес ние имаме най-мощната програма за дуално обучение в страната, като си партнираме с 11 професионални гимназии с насоченост по електротехника в 11 града в Югоизточна България.

Общо над 440 „EVN ученици“ от 8. до 12. клас са част от дуално обучение. В момента по дуална форма в 11. и 12. клас при нас се обучават 129 ученици. През месец май се дипломира най-големият випуск от 62-ма младежи. Част от тях продължиха с висшето си образование, а 16 ученици от випуска са вече част от EVN България като наши сътрудници.

През 2023 г. за първи път програмата разкри дуално обучение в партньорство с EVN Топлофикация и в момента се обучават две деца от ПГХТТ гр. Пловдив по специалност „Топлотехника – топлинна, климатична, вентилационна и хладилна“.

Дългосрочните ни и последователни инвестиции в образованието чрез практика са ярък пример за успешна общественостнополезна дейност. Те носят полза на всички страни: децата получават практически знания и умения, кариерна ориентация и повишени възможности за професионална реализация; училища оживяват; фирмата ни приветства новопостъпили сътрудници с отлична квалификация, разбиране и отношение към професията и хоризонт за развитие.

В по-широк план насърчаваме местните общества, градим перспективи в родните места, намаляваме безработицата сред младежите, подготвяме професионалисти във важна професия, която е в силен дефицит на пазара на труда, и по този начин подпомагаме националната икономика.

Една инициатива, която се превърна в устойчива традиция за нас, е изграждането на по-приятливи, модерни и полезни за обучението пространства в партньорските ни училища. През 2023 г. още едно учебно заведение „украси“ коридорите си с помощта на EVN България – монтирахме осма по ред стена „По пътя на електрическия ток“ в ПГ „Цар Иван Асен II“, гр. Асеновград. За да прекарат децата повече пълноценно време сред знания за електрическите системи, обособихме и EVN кът за отдих.

Учебните стени представят участието и подчертават ролята на възобновяемите енергийни източници в енергийния микс.

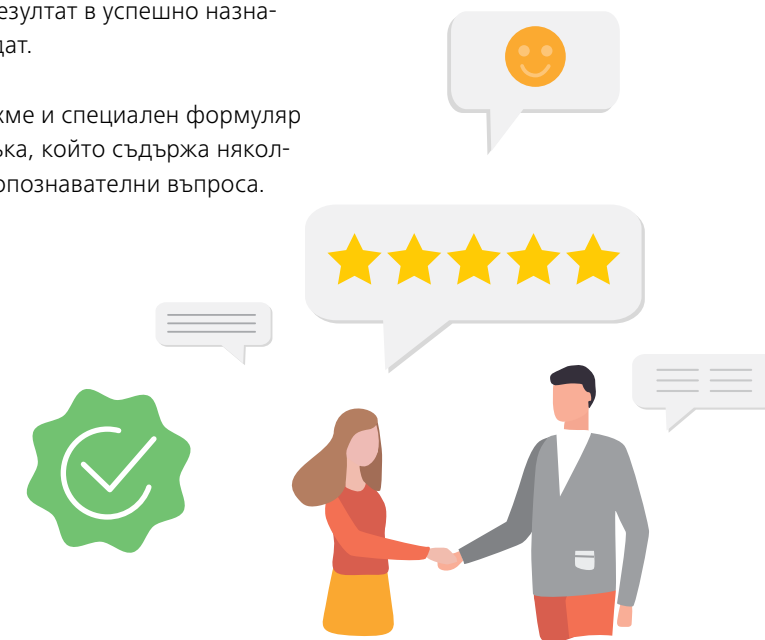

Програма за препоръки „Доведи нов колега“

В компанията съществува програма за препоръки, която беше обновена и разширена през 2023 г. „Доведи нов колега“ има за цел да отвори нов канал за привличане на кандидати в EVN България, като даде възможност на сътрудници в дружеството да предложат експерти, които до момента никога не са кандидатствали по отворени позиции в дружеството. Така показваме своето доверие в нашите колеги, както и желанието ни да привлечем още като тях – будни, отговорни, принципни и носещи позитивен заряд в работата и в общуването. Да се обграждаме с хора, които пасват на корпоративната ни култура и дух е основен приоритет при подбора на нови кадри и затова стартираме процеса отвътре – навън.

Разбира се, предвидени са поощрения за сътрудниците, чиито препоръки дадат резултат в успешно назначен кандидат.

Разработихме и специален формуляр за препоръка, който съдържа няколко кратки опознавателни въпроса.

Здраве и баланс @ EVN България

Неделима част от политиката на EVN България за корпоративна и социална отговорност са мерките, които компанията предприема за своите сътрудници – за тяхното здраве, условия на труд, атмосфера на работа и интеграция.

за нови инициативи за оформяне на по-благоприятна работна среда, изграждане на здравословни навици и повишаване на удовлетвореността на сътрудниците.

Като логично продължение на последователните стъпки в тази насока от 2015 г. функционира корпоративна програма за здравословен и балансиран начин на живот – Здраве и Баланс @ EVN България. Програмата едновременно обобщава съществуващи мерки и дава платформа

През 2023 г. като част от грижата към сътрудниците по линия на допълнителното здравно застраховане беше въведена нова услуга – „Психологическо консултиране“. Всеки сътрудник може да ползва до три сесии за психологическо консултиране в специална онлайн платформа и така да поддържа баланса в живота си.

Летни усмивки за децата на сътрудниците

По повод най-хубавия детски празник – 1 юни, EVN България традиционно организира забавление за децата на сътрудниците под надслов „Здравей, лято!“. Изданието на празника през 2023 г. беше особено въодушевяващо за семействата на сътрудниците след двугодишно прекъсване на инициативата поради епидемиологичната обстановка предходните години.

Над 420 деца и възрастни посетиха семейния празник за EVN сътрудници на 10 юни 2023 г. Участниците се забавляваха с разнообразни игри, които допринесоха за много усмивки по лицата на всички:

- детски работилници, спортни предизвикателства, музика, фокуси;
- футбол за татковци и табата за майки;
- EVN технологичен кът;
- водни игри и др.

Специалният поздрав за участниците в „Здравей, лято!“ беше обща снимка под формата на слънце.

ПЕП всеки ден

ПЕП – Програма за ефективност и постижения, е международно позната програма, която в EVN България въведохме по иновативен начин, с което провокирахме интереса и спечелихме подкрепата на всички сътрудници в компанията.

ПЕП е насочен към цялостен модел на поведение: от лично присъствие пред колегите и клиентите, до начин на работа и сътрудничество в екип; използване на IT решения и умения за управление на стреса.

Въвеждането на програмата и ежегодните дейности по припомняне и затвърждаване на ПЕП стандартите доведе до осигуряване на позитивна атмосфера на работа, повишаване на ангажираността, добра организация и баланс на работното място.

С преминаване към все по-дигитализирани работни процеси, се наложиха и нови принципи на работа, които също включихме в ПЕП стандартите. Така през 2023 г. разполагаме с обновени съвети и препоръки за ефективна комуникация и служебен живот. Допълнихме функциите на ПЕП с правила за провеждане на онлайн срещи, за използване на служебни имейли и поведение в режим на хоум офис.

Логото на ПЕП е лютата червена чушка – точно като нея ПЕП е онази пикантна подправка в работното ежедневие, която първоначално ни парва, но впоследствие внася доза организираност, с която работата спори повече.

Compliance. It's good energy

В EVN България функционира Система за управление на съответствията – Compliance management system. Основна част в тази система е Кодексът на поведение на EVN, който описва общата корпоративна култура в Групата. Кодексът на поведение обхваща и доразвива Хартата на EVN, в която са формулирани визията, мисията и основните ценности на компанията. В допълнение кодексът посочва основните принципи на поведение в EVN в различни сфери като борба с корупцията, безопасност на труда и отношения с бизнес партньори и клиенти.

Още с въвеждането си през 2014 г. тя зададе етични норми, които вече девет години са в основата на безупречната репутация на компанията ни. В тази връзка EVN България стартира серия от обучения за всички

сътрудници, на които се обсъждат актуални казуси и мерки за превенция.

През 2023 г. Compliance продължи своето развитие на следващо ниво – към Compliance Презареждане. С набор от активности през цялата година фокусът в компанията

беше надграждане на системата и приложението ѝ при следването на 6-те принципа на EVN Презареждане – ангажираност, отговорност, сътрудничество, професионализъм, коректност, уважение.

Акцент в календара от събития бяха серия от кръгли маси през септември, на които под формата на дискусии ръководният екип на EVN България обсъди въпросите по темата Compliance в отделните организационни единици. По този начин се затвърди общото разбиране за Compliance в компанията и се получи обратна връзка, на базата на която да се планират бъдещите регулярни обучения по Compliance.

През 2023 г. настъпиха и външни за EVN България обстоятелства, които отчасти белязаха посоката, в която развитието на Compliance пое. С оглед на нововъведения Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, EVN България приложи всички нормативни изисквания и мерки, свързани с разкриване на достъпни и прозрачни канали за докладване на нередности, защита за сигнализиращите лица, освобождаването им от отговорност и др.

През 2023 г. обобщихме всички принципи и мерки, които компанията възприема по отношение на защита на правата на човека, в Политика на EVN за правата на човека. Документът беше поместен във вътрешната уеб страница на EVN България, за да е достъпен за всеки сътрудник.

Защита на лични данни

Една от ключовите области в Кодекса на поведение на EVN е темата за защита на личните данни. Спазвайки въведения европейски Общ регламент за защита на личните данни, EVN България още през 2018 г. предприе редица мерки за изпълнението му като публикуване на декларации за поверителност на дружествата от групата, актуализиране на договори и формуляри и др.

Дружествата на EVN България са регистрирани като администратори на лични данни по смисъла на Закон за защита на личните данни. В тази връзка в групата функционират длъжностни лица по защита на личните данни. Те координират вътрешнофирмените процеси, така че те да изпълняват изискванията на закона. Актуална информация по темата се поддържа във вътрешната интранет страница на компанията, а сътрудниците на EVN България преминават регулярни обучения.

Лице по защита на личните данни в EVN:
Елена Вълчева, lichni.danni@evn.bg

Лице по защита на личните данни в
Електроразпределение Юг (част от EVN):
Иван Манахиров, lichni.danni@elyug.bg

Безопасността преди всичко

Дружеството обръща специално внимание на безопасността по време на работа при отстраняване на аварии. Поетапно на тренировъчния полигон в Стара Загора се провеждат специализирани обучения за електромонтьори.

В дружеството функционира Център за безопасност на труда и противопожарна безопасност, който координира и контролира дейностите във връзка с обученията на сътрудниците, както и провеждането на редовни и извънредни инструктажи.

За нас човешкият живот е приоритет. Осигуряваме безопасни условия на труд и спазваме всички мерки, за да може нашите колеги и семейства да усещат сигурност, спокойствие и подкрепа. От 2013 г. във всяко техническо звено е въведен брояч, който отброява и показва всеки ден, в който предпазливостта и професионализмът на работното място са дали своя резултат – работа без злополуки.

Една голяма цел беше постигната през 2023 г. – 10 години работа без злополука. На 31 август пет от регионалните технически звена на Електроразпределение Юг постигнаха своите 3650 дни безопасна работа.

Това постави началото на новото броене към следващите десет години без злополука. Брояча прехвърлихме в дигитална среда, за да може по-сигурно и лесно да следим всеки един ден, в който животът е запазен.

Награди по безопасност „Запази живота“

През месец февруари 2023 г. ръководството на EVN България връчи първите Годишни награди по безопасност „Запази живота“. Отличени бяха технически организационни единици, чиято работа през 2022 г. може да се посочи като еталон на безопасната работа.

В продължение на повече от 10 години ежегодно всички организационни единици, които не са допуснали трудови злополуки, получаваха награди по безопасност – плакети Оскар за безопасност. През 2023 г. променихме облика на наградата, но не и моралната ѝ стойност. „Запази живота“ е емблема на безопасността в EVN България, която беше избрана и оформена след гласуване от самите сътрудниците на компанията.

Успешни надзорни одити на системите за управление по международни стандарти

В изпълнение на лицензионните си задължения дружествата от групата на EVN България поддържат сертификация по международните стандарти ISO 9001 (за управление на качеството), ISO 14001 (за управление на околната среда) и ISO 45001 (за управление на здравето и безопасността при работа).

През месец ноември 2023 г. в Електроразпределение Юг, EVN Топлофикация, EVN Електроснабдяване, EVN Трейдинг и EVN Център за услуги се извършиха успешни надзорни одити на системите за управление. Международно акредитиран орган за сертификация потвърди след обстойни проверки ефикасното функциониране на системите в дружествата и съответствието им с изискванията на международните стандарти.

Сертификацията на дружествата е резултат от усилията ни за поддържане и постоянно развитие на интегрираната система за управление по международни стандарти. Целта е да създадем и насърчим устойчива култура за подобрене на качеството, на условията за здраве и безопасност при работа, както и по-ефективно управление на въздействието върху околната среда.

Устойчиво развитие

Изявление за подкрепа на Глобалния договор от EVN България

„EVN България“ ЕАД е член на Глобалния договор на ООН от месец август 2010 г. и съучредител на Българската мрежа на Глобалния договор от месец август 2010 г. Дружеството е част от голямото семейство на EVN AG – водеща австрийска компания с централа в най-голямата австрийска федерална провинция – Долна Австрия.

EVN България е компания със социално отговорно поведение към обществото. Дългосрочното ни съществуване изисква от нас високи постижения, компетентност и надеждност, за да осигурим удовлетвореност на нашите клиенти и партньори. Това ни гарантира устойчив успех и ни мотивира да бъдем водеща компания, като даваме своя принос за утвърждаване на ценности и позитивна фирмена култура.

Дружеството напълно споделя и подкрепя 10-те принципа на Глобалния договор по отношение на правата на човека, трудовите норми, околната среда и антикорупцията. Поели сме ангажимента да направим Глобалния договор и неговите принципи част от нашата стратегия, култура и ежедневни фирмени задължения. EVN България полага необходимите усилия да направи съпричастни и да привлече към инициативата всички свои сътрудници, партньори и доставчици.

Корпоративната социална отговорност на EVN България е насочена към постигане на обществени, икономически и екологични практики, които надхвърлят нормативните изисквания и които се осъществяват в диалог с всички заинтересовани страни. Дружеството реализира политика, насочена към грижа за работещите и ангажираност към проблемите, свързани с екологията и общността, в която компанията развива своята дейност.

Споделяме концепцията за устойчиво управление и се стремим към едновременно съблюдаване на технологични, икономически, екологични и социални аспекти. Приоритет в работата ни е балансът на интересите на всички, които са обвързани с дружеството, прозрачност и готовност за диалог.

В духа на високата отговорност, свързана с нашата работа, ние си поставяме амбициозни стандарти на поведение. Да работим с модерни и високоефективни технологии, отговорно отношение към околната среда, ангажимент към обществото и развитие на човешките ресурси.

Калина Трифонова
Заместник-председател на Съвета на директорите на EVN България

Александър Сипек
Председател на Съвета на директорите на EVN България

10 принципа на Глобалния договор

Права на човека

Принцип 1: Зачитане и подкрепа за опазването правата на човека.

Принцип 2: Гаранция за необвързване с действия, нарушаващи правата на човека.

Трудови норми

Принцип 3: Приемане свободата на сдружаване и ефективно признаване на правото на колективно договаряне.

Принцип 4: Премахване на всякакви форми на насилствен и принудителен труд.

Принцип 5: Ефективно премахване на детския труд.

Принцип 6: Изкореняване на дискриминацията по отношение на правото на труд и на професия.

Околна среда

Принцип 7: Подкрепа за превантивните подходи в опазването на околната среда.

Принцип 8: Подемане на инициативи, стимулиращи поемането на по-голяма отговорност към околната среда.

Принцип 9: Насърчаване развитието и разпространението на технологии, щадящи околната среда.

Антикорупция

Принцип 10: Подкрепа на антикорупционни инициативи и политика на прозрачност.

За приятелствата, които носят светлина

EVN България посвети рекламната си кампания на фондация „Очи на четири лапи“ – единствената в България, която обучава кучета водачи

За EVN България е важно да развива своите имидж кампании така, че да утвърждават позицията ѝ на сигурна и устойчива компания, която се ангажира с обществено значими теми. Националната рекламна кампания през 2023 г. продължи стратегията ни за подкрепа на хора и дейности, които „носят светлина“ в буквален и преносен смисъл.

След подкрепата на благородните доброволци от Планинска спасителна служба през 2020 г. не беше лесно да изберем нова кауза. Като компания, чиято най-основна дейност е да осигурява светлина за хората, се замислихме как ли се чувстват тези, които я нямат. Проучихме какво

може да помогне на спял човек да води пълноценен живот, без да е зависим от ежедневната помощ на близки и приятели и отговорът дойде – мил, пухкав и предан. Кучето водач е незаменим помощник, който дава свобода и „осветява пътя“ на незрящия си стопанин.

Затова през 2023 г. EVN България оказва подкрепа на фондация „Очи на четири лапи“ – единствената в България, която обучава кучета водачи на слепи, а от няколко години и кучета асистенти на деца с аутизъм и диабет, както и хора с физически затруднения.

EVN България дари средства на „Очи на четири лапи“, чрез които фондацията ще финансира изхранването на над 35 служебни кучета за една календарна година. Допълнително чрез комуникацията ни в различни медийни канали популяризирахме дейността на фондацията и начините за нейното подпомагане.

Чрез кампанията ни се надяваме да променим поне малко тези тъжни числа:

- 10 000 слепи хора в България;
- 35 работещи кучета водачи за слепи хора;
- 24 работещи кучета асистенти за хора с други увреждания.

Кои са участниците в рекламния ни клип?

В нашето видео се включиха реални участници. Героинята ни е Богдана Петрова, която има 80% слепота. Богдана е познато лице от телевизионното предаване „България търси талант“, което тя спечели през 2010 г. Благодарение на своето куче водач Жизел, Богдана е завършила две висши образования по музика. Жизел е вече пенсионирана, но все още живее при Богдана. В момента Богдана обмисля дали отново да не кандидатства по програмата за куче водач.

Кучето водач от клипа се казва Ураган. Той е все още в период на обучение и очаква да се дипломира в началото на 2024 г.

В YouTube канала на EVN България освен основния рекламен клип са качени и кратки видео интервюта с нашата героиня Богдана, с основателката на фондация „Очи на четири лапи“ и с едно приемно семейство на куче водач.

Защо издръжката на куче водач се нуждае от подкрепа?

Кученцата се развъждат във фондацията в София. След като се отбият от майката, малките надежди се нуждаят от около една година, в която да живеят с приемно семейство. Приемните семейства имат нелеката задача да отгледат едно здраво, възпитано и щастливо куче, което няма страх от интензивната градска среда, безпроблемно пътува във всякакъв вид транспорт и е управляемо. През целия период се провеждат ежеседмични тренировки с професионален инструктор. Процесът на обучение на кучето приключва на около 2 години от възрастта му.

Активностите в социалните медии включиха игра във Фейсбук, с която едно бъдещо куче водач намери точното име за себе си – Форест. Името беше избрано чрез гласуване от последователите ни в социалната медия. Служебните кучета за хора с увреждания на фондация „Очи на четири лапи“ е важно да се кръщават с имена, уникални за България. Друг принцип, който фондацията следва, е всяка календарна година да кръщава бебетата от цялото кучило с еднаква поредна буква от българската азбука. През 2023 г. беше ред на буквата „Ф“ и имената на всички кученца започват с нея.

Имиджовата кампания на EVN България в подкрепа на фондация „Очи на четири лапи“ получи общо седем отличия на фестивала ФАРА 2023 на Българската асоциация на комуникационните агенции. Получихме 4 злата, 2 сребра и 1 специална награда на журито.

Впечатляващи резултати

EVN България успя да постигне широк обществен отзвук, за което свидетелстват и сумите, получени като дарения от „Очи на четири лапи“. В периода на кампанията даренията за фондацията са се увеличили тройно както в сравнение с предходните месеци от началото на годината, така и на годишна база.

EVN Топлофикация с нова

кампания за чистия въздух

Като компания със социална позиция EVN Топлофикация всяка година повдига темата за чистотата на въздуха в град Пловдив с различни кампании.

На 9 декември 2023 г. дружеството проведе акция по засаждането на 50 млади дръвчета в ЖК „Тракия“, най-големия топлофициран район в Пловдив. Акцията цели да подчертае ползите от поддържане и засаждане на дървета в градска среда и как те влияят на качеството на въздуха.

Пловдивският квартал се сдоби с нови 25 чинара и 25 американски ясена.

Целта на кампанията ни е не само да повдигнем темата за „невидимия“ проблем – мръсния въздух в Пловдив, но чрез „видими“ действия всеки един от нас да допринесе за промяната.

Дърветата в градска среда предоставят множество ползи, като основната е директното охлаждане чрез засенч-

ване, също така пречистват въздуха, намаляват праховото замърсяване и разходите за охлаждане на сгради. Не на последно място, те правят градовете по-красиви и зелени и допринасят за цялостното подобряване на средата и качеството на живот.

Инициативата се осъществи с подкрепата на ОП „Градини и паркове“, като заедно избрахме терена за засаждане, а дръвчетата и укрепващите колове за тях бяха осигурени изцяло от EVN Топлофикация.

В предварителна комуникация поканихме граждани на квартала, клиенти на EVN Топлофикация, да се включат в засаждането заедно със своите семейства, защото всички вярваме, че децата ни заслужават

по-чист въздух и ние можем да им го дадем, ако действаме заедно. В акцията по залесяване се включиха и сътрудници на компанията, които са ангажирани с темата, както и кметът на район „Тракия“ – Георги Гатев.

Кампанията за популяризиране на централното топлообеспечение като екологична и чиста услуга ще продължи и през 2024 г. с билбордове в гр. Пловдив и дигитална комуникация.

Учение и забавление с Иви и Енчо

През учебната 2022/23 г. EVN България за тринадесета поредна година започна обучение на ученици в разумно използване на енергийните ресурси и опазване на природата. EVN България организира „енергийни уроци“ във всички 9 административни области в Югоизточна България, които се обслужват от компанията EVN България – Бургас, Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Сливен, Смолян, Стара Загора, Хасково и Ямбол. През 2022/23 г. програмата включи обучения за общо 9 300 ученици от 2-ри, 3-ти и 4-ти клас в 47 училища.

Иви и Енчо предлагат на децата интересни енергийни съвети и любопитни начини за разумно и безопасно използване на енергията. Занимателните уроци „Часът на Иви и Енчо“ се провеждат от преподавателите в 5 учебни часа през годината в часа на класа. За целите на обучението дружеството разработва и безвъзмездно предоставя одобрените от Министерство на образованието и науката (МОН) материали, полезни и занимателни подаръци за учениците и класа. Инициативата на EVN България е одобрена от МОН и се осъ-

ществява в партньорство с регионалните инспекторати по образование. EVN България стартира обученията по енергийна ефективност в училищата през 2009 г., като до края на учебна година 2022/23 общо 45 700 ученици са преминали обученията за разумно използване на природните ресурси.

През учебната 2023 отново успяхме да проведем конкурса за четвърти клас, който се радва на огромен интерес. Четвъртокласниците имат за задача да изработят макет „Къща на бъдещето“.

През 2023 г. победителите от ОУ „Христо Смирненски“ избраха като своя награда облагородяване на дворното пространство пред училището, където се провеждат спортни мероприятия, свободни игри и обучения на открито.

Обучителните материали за разумно използване на енергийните ресурси включват плакати, в които по детски е изрисуван принципът на строеж на пасивна къща.

Доброволчество с кауза

EVN за България – доброто остава

През 2023 г. продължихме да подкрепяме общественополлезни инициативи – такива, каквито ги виждат нашите колеги – през доброволческата програма на компанията „EVN за България“. Програмата се провежда в два формата, които се редуват през година – осъществяване на проекти на външни за организацията партньори и реализиране на акции на сътрудници на EVN България.

Тази година насърчихме вътрешни доброволчески акции с фокус облагородяване на градски и природни паркове чрез залесяване и почистване. Така с общи усилия, труд и инициативност създадохме един пряк път към по-красивото и по-зелено бъдеще за всички нас.

В това издание на EVN за България реализирахме 26 акции на екологични теми.

Новият зелен облик на парк „Димана Данева“ в гр. Харманли.

Облагородяване на парка към двореца в гр. Кричим.

EVN ЗА БЪЛГАРИЯ

Сериозен екип Добряци поставиха нови указателни табели, маркираха с боя и почистиха туристическа пътека от х. Триградски скали през х. Чаирски езера до с. Мугла, както и пътеката от с. Триград до Орфеев връх.

Добряците монтираха соларни панели на хижа „Равнец“ в Стара планина.

Устойчиво партньорство за повече горски площи

Крайречните гори са едни от най-редките и приоритетни за опазване горски местообитания. Те са тези, които укрепват бреговете, поглъщат праха и подобряват качеството на водите.

През 2023 г. продължихме с грижите за крайречната гора, която залесяваме в партньорство с WWF България. Дейностите по създаването на горски площи започнаха през 2022 и ще продължат на това място до 2024 г.

В началото на проекта първите съвместни доброволчески акции за възстановяване на крайречната гора край гр. Стамболийски включваха събирането на жълъди от летен дъб от село в близост до Пловдив. След няколко дни на внимателен преглед и отсяване на качествените жълъди от експертите на WWF дойде време за тяхното засаждане. Над 30 доброволци от EVN България засадиха повече от 6000 броя жълъди на площ от над 8000 m².

През 2023 г. продължихме залесителните дейности, като положихме на мястото фиданки на 200 черни тополи, 200 бели върби и 150 бели тополи.

Продължихме и през месец юни, когато с нашите партньори почистихме от плевели около новоизрасналите дъбчета, тополи и върби и застлахме с мулч (дървесни кори), за да запазим влагата около дръвчетата и да предотвратим попадането на външни видове.

През ноември с помощта на 22 доброволци от програмата ни EVN за България и мениджмънта на компанията засадихме 400 фиданки на елша, семената за които събрахме през 2022 г. След засаждането укрепихме дръвчетата с дървени колчета и защитна мрежа, за да растат необезпокоявани.

30% от животинските видове се хранят, крият или живеят в дървесината на мъртвите дървета

85% от питейната вода се осигурява от горите

Едва 4% от горите са вековни и процентът намалява.

EVN RUN: Бягане с кауза

На 11 септември 2023 г. в Международен панаир Пловдив близо 200 сътрудници от EVN България се състезаваха в благотворителния маратон EVN RUN. Заедно колегите ни направиха 1710 обиколки на трасе от 700 m, което се равнява на общо изминати 1197 km. За всяка измината обиколка компанията дарява средства за предварително избрана кауза. Избрахме да избягаме своите километри в помощ на Националната параолимпийска организация в България, която подкрепя спортни инициативи за хора с увреждания.

За да бъде събитието достъпно за повече хора, дадохме възможност на колегите да се състезават в две дисциплини – бягане и ходене, като дарената сума за обиколка не се различава. Допълнително направихме маратона отворен и за членове на семействата на нашите колеги.

EVN RUN се провежда от 17 години в Австрия, като за първи път тази година в него едновременно се включват и колеги от България, Северна Македония и Хърватия. Участниците от четирите държави стартираха в

18:00 ч. с живо предаване. Колегите ни демонстрираха отлична физическа форма, състезателен дух и хъс да помогнат с максималното, на което са способни.

ча, част от средствата беше насочена към местни каузи на територията на EVN България в Югоизточна България.

Благотворителен коледен базар за сътрудници

На 18 декември 2023 г., в навечерието на празниците, за сътрудниците в Пловдив и в регионалните технически звена в Югоизточна България компанията организира коледен благотворителен базар „От хора за хора“. На базара всеки, който желаше, можеше да донесе домашно приготвена храна за продажба срещу доброволно дарение.

Каузата беше в подкрепа на инициативата „Топъл обяд“ на Българския червен кръст (БЧК).

Сътрудниците на EVN България доказаха, че освен професионалисти в своята сфера са и отлични кулинари и хора с големи сърца и събраха над 14 000 лева. Основната сума беше предадена на БЧК за тяхната програ-

С грижа към биоразнообразието

Преносът и разпределението на електрическа енергия е дейност, която поради спецификите на своята инфраструктура оказва въздействие върху биоразнообразието в небесната шир, а именно върху птиците, повече, отколкото върху други видове животни. Този факт постави естествен фокус върху нашата общественостна дейност в полза на околната среда и биоразнообразието – посветени сме в опазването на редки и защитени видове птици и техните местообитания. Най-големите ни проекти са свързани с опазване на едрите видове птици като щъркелите, царските орли и лешоядите, но непрестанно работим и в полза на редица други.

Безопасна мрежа за бургаските езера

Има дейности, които подчертават силно факта, че добавената стойност не е плод на нормативен акт, а на отговорността, която сме поели към обществото. Като пример бихме могли да посочим проекта „Безопасна мрежа за бургаските езера“ (LIFE Safe Grid for Burgas), финансиран от програма LIFE на Европейския съюз, който продължи и през 2023 г. За поредна година продължихме ползотворното сътрудничество между Електроразпределение Юг и Българското дружество за защита на птиците (БДЗП). Това е най-големият проект по българското Черноморие за защита на птици. Той обхваща района на влажните зони около гр. Бургас, а именно Атанасовско езеро, Бургаско езеро (Вая), Комплекс Мандра-Пода и Поморийско езеро, които се намират на един от двата основни прелетни пътя на птиците в Европа – Via Pontica и са част от мрежата НАТУРА 2000 в България.

Целта на проекта е опазване на птиците чрез намаляване на смъртността вследствие на контакт с въздушните проводници на електро-разпределителната мрежа. Освен предпазни мерки за птиците, проектът ще подобри сигурността на снабдяването с електроенергия за клиентите в близките населени места, в които през месеците с миграция на птиците се регистрират смущения в електрозахранването.

Проектът на ЕР Юг, разработен в партньорство с БДЗП, който получи одобрение от Европейската комисия през май 2021 г., е на обща стойност 5,5 милиона евро. Общо 75% от средствата се осигуряват от програма LIFE на Европейската комисия, а 25% – от ЕР Юг. Планираният срок за изпълнение на дейностите е в периода 2021 – 2026 г.

В рамките на проекта се планират мащабни дейности за обезопасяване на електроразпределителната мрежа:

- Подземно полагане (кабелиране) на 52 km въздушни електропроводи 20 kV (средно напрежение), което напълно премахва рисковете за дивите птици.
- Обезопасяване (чрез защитни изолации) на 2000 стълба от мрежата. Чрез тези изолации птиците нямат досег до тоководещи елементи и по този начин не се причинява смущения в електрозахранването.
- Монтаж на 2000 броя дивертори (светлоотразителни маркери) по въздушните електропроводи. Чрез тях се намалява вероятността летящи птици да се сблъскат с въздушните проводници.
- Изграждане на 18 трафопоста и една възлова станция.

През 2023 г. беше постигнат значителен напредък по ключови дейности по проекта.

През февруари 2023 г. компанията изгради нова подземна кабелна линия с дължина 500 метра за кв. Сарафово. Кабелирането (подземното полагане) е най-ефективното решение, което напълно елиминира рисковете от сблъсък и токов удар за птиците. Това най-трайно решение в дългосрочен план елиминира рисковете за птиците и осигурява най-надеждното и сигурно захранване за клиентите, независимо от атмосферните условия.

През юни 2023 г. ЕР Юг приключи и с монтирането на защитни изолации за птици на над 1300 стълба от 6 въздушни електропровода, захранващи с електроенергия населените места Банево, Ветрен, Рудник, Мирюлюбово, Изворище, Драганово, Брястовец и др. Изолациите са от нов тип и за първи път се монтират на територия с такъв голям обхват. Тестовия период след тяхното монтиране показва, че това е устойчива практика, която

не само въздейства положително на птиците, но и осигурява на клиентите ни надеждно и непрекъснато електрозахранване.

В края на септември беше даден официален старт на строителните дейности по кабелирането на въздушните електропроводи с обща дължина 20 километра.

В края на годината завърши и монтирането на 360 дивертора. Диверторите представляват светлоотразителни пластини, които помагат птиците да забелязват въздушните линии отдалеч и да ги избягват, като се издигат по-високо.

Модерни технически решения

През август 2023 г. за пръв път в България беше извършен тестови монтаж на дивертори по въздушните проводници с помощта на дрон. Използваният дрон е разработен от БДЗП и има приставка за монтаж на дивертори от разстояние. Този способ дава възможност да се монтират дивертори по електропроводи, преминаващи над недостъпни места, например блата, езера и др.

Строителните дейности ще продължат до 2026 г., като в техния край клиентите на ЕР Юг в Сарафово и района ще имат една от най-надеждните мрежи и захранване.

Старт на строителните дейности по кабелирането на въздушните електропроводи с обща дължина 20 километра беше даден на 28 септември 2023 г. на церемония от инж. Стойчо Вълчев, изп. член на Съвета на директорите на ЕР Юг, инж. Здравко Братоев, заместник-председател на Съвета на директорите на ЕР Юг, Димитър Николов, кмет на община Бургас и Ваня Рътарова-Георгиева, изп. директор на БДЗП (на снимката от ляво надясно).

Любопитно за Via Pontica

- Via Pontica е един от основните миграционни пътища на птиците между местата им за размножаване в Европа и местата за зимуване в Африка.
- Пътят свързва двата континента и преминава през над 20 държави (от Финландия до ЮАР).
- На територията на България той преминава основно по черноморското крайбрежие.
- През пролетната миграция от Африка към Европа преминават над 550 000 птици.
- През есенната миграция от Европа към Африка прелитат над 880 000 птици.
- По този миграционен път преминава над 78% от цялата световна популация на белия щъркел.
- В целия български участък на Via Pontica най-голямо струпане на птици се наблюдава в района на бургаските езера.

Награда за биоразнообразие

Електроразпределение Юг е сред победителите от конкурса на Българска фондация Биоразнообразие за Годишните награди за биоразнообразие и климат 2023. ЕР Юг е победител на публиката в категория „Награда за отговорни бизнеси“. В тази категория се отличават бизнеси, които чрез дейността си подпомагат опазването или възстановяването на отделни видове и местообитания, както и имат специални екологични програми и подпомагат природозащитни дейности. Компанията получи отличието заради дейностите по проекта в партньорство с БДЗП „Безопасна мрежа за бургаските езера“.

Приемственост: Живот за царския орел

Успешната съвместна дейност на ЕР Юг с БДЗП беше предшествана от проекта „Живот за царския орел“, реализиран в периода 2013 – 2018 г. Инвестициите по този проект надхвърлиха 4 млн. евро, като част от средствата бяха осигурени от Европейската комисия по програма LIFE. В рамките на проекта 70 km въздушни електропроводи в защитени зони бяха вкарани под земята, 42 km въздушни електропро-

води бяха изцяло изолирани, а 2340 електрически стълба бяха обезопасени със защитни изолации. В резултат през 2021 г. бяха отчетени 6 нови двойки царски орли, което увеличи тяхната обща бройка до рекордните 41.

С предприетите технически мерки намалихме смъртността на силно застрашения царски орел и редуцирахме преходните прекъсвания на

напрежението в мрежата, с което подобрихме и качеството на електрозахранване на нашите потребители в тези зони.

С реализацията на този проект ЕР Юг стана първата инфраструктурна компания в България, която осъществи проект по програма LIFE на Европейската комисия.

„Живот за царския орел“ представлява продължение на дългогодишната подкрепа, която ЕР Юг оказва за проекта на БДЗП „Опазване на царския орел и ловния сокол в ключовите за тях места от мрежата Natura 2000 в България“. Този предходен проект приключи през декември 2013 г.

Актуално за царския орел

Царският орел в България е познат още като кръстат орел заради типичната си окраска при разперени криле в полет. Мрежовото дружество на EVN България изпрати 2023 г. с успешно приключила съвместна работа с БДЗП по проект „Изпълнение на мерки от Плана за действие за опазване на кръстатия

орел (*Aquila heliaca*) в Република България“. Проектът обхваща няколко защитени зони от европейската екологична мрежа Natura 2000: „Сакар“, „Каменски баир“, „Сините камъни – Гребенец“, „Бесапарски ридове“, „Адата – Тунджа“ и други защитени зони, в които видът е предмет на опазване. До ноември 2023 г. обезо-

пасихме 837 електрически стълба, част от мрежа средно напрежение. Изолационните материали, които използвахме, са от най-нов тип, стандартизирани съгласно вътрешните технически изисквания на компанията с оглед техният дълъг живот и устойчивост на метеорологичните условия на средата.

Живот за брадатия лешояд

През 2023 г. стартира международен проект за връщането на брадатия лешояд в България и на Балканите.

„Живот за брадатия лешояд“ (проект №101113869 LIFE22-NAT-BG-Bearded Vulture LIFE) обединява усилията на 8 партньори от 3 европейски страни. Координираща организация: Сдружение „Зелени Балкани – Стара Загора“.

Партньори: Фонд за дивата флора и фауна, Фондация ЕкоОбщност, Електроразпределение Юг (EVN група), Северозападно държавно предприятие – Враца, Дирекция Природен Парк „Сините камъни“ от България, Фондация за опазване на лешоядите (VCF) от Нидерландия и Milvus group от Румъния.

Крайната цел на проекта е да възстанови от списъка на изчезналите видове брадатия лешояд в България и на Балканите и да завърши реинтродукцията на черния лешояд в България като гнездящ вид, а в Румъния ще постави началото на програмата за възстановяване на лешоядите.

За възстановяването на брадатия лешояд и подсилване на популацията на черния лешояд в България ще се работи в много ключови направления:

- Дейности за подобряване на условията за гнездене като поставяне на изкуствени платформи и създаване на гнездови местообитания в дългосрочен план.
- Подобряване на хранителната база чрез подпомагане на местните животновъди и подсилване на популацията на някои специфични животински видове в ключовите райони.

- Намаляване на заплахите – обезопасяване на електрически стълбове и части от въздушната мрежа, както и разкриване на престъпления срещу природата, които биха довели до неуспех усилията на всички страни по проекта.
- Проследяване резултата от реинтродукциите посредством маркиране и следене със сателитни предаватели.
- Популяризиране и трансфер на опит – по това направление ще се организират много дискуссионни срещи, ще се сформират общности, които да подкрепят

дейностите по проекта в различните му зони, ще се представят целите и средствата пред общински и държавни институции, пред фермери, ловци и други косвени участници в проекта.

Продължителността на проекта е седем години (август 2023 – юли 2030 г.). Бюджетът надхвърля 5 173 000 евро, от които Европейският съюз осигурява съфинансиране от над 3 880 000 евро.

Опазване на черния лешояд

През 2023 г. се осъществи още един проект, свързан с опазването на черния лешояд в България.

Защитни изолации от най-нов тип бяха монтирани на 43 стълба по извод „Странджево“. Електропроводът преминава в близост до с. Морянци, с. Орешари и с. Странджево. Линията беше обходена в началото на годината, през пролетта, от екип на СНЦ „Зелени Балкани“, които извършиха мониторинг на трасето и набеязоха участъка като най-опасен за птиците. На база на тази оценка Електроразпределение Юг съдейства на сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“ по проект „Подобряване на природозащитното състояние на черния лешояд (*Aegypius monachus*) чрез изпълнение на мерки от Плана за действие на вида“, финансиран от Оперативна програма Околна среда.

Чрез реализиране на дейностите по обезопасяване се елиминират рисковете за птиците от токов удар, което може да бъде смятано за пряка консервационна мярка за опазване на тази ценна за българската природа птица.

Лешоядите в България

В България се срещат четири вида лешояди – брадат, белоглав, черен и египетски. Понастоящем в страната ни като гнездящи видове се срещат само белоглавият и египетският лешояд. Брадатият лешояд е изчезнал от фауната на България и заедно с черния лешояд са вписани в Червената книга на Република България като изчезнали, въпреки че черният лешояд може да се наблюдава на някои места в страната, но все още не гнезди. През май 1972 г. е намерен последният загинал екземпляр от вида брадат лешояд, като след това видът се счита за изчезнал като гнездящ от България. Именно затова е и припознат като символ на българската природозащита още в началото на ХХ век. Символът съдържа силует на брадат лешояд в къщичка и се поставя на табели за означаване на вековни дървета и защитени територии.

Брадат лешояд можете да видите и в Пловдив – на фасадата на сграда на EVN Топлофикация, която се намира на ул. „Васил Левски“ 236. Мащабният графит се реализира през април 2021 г. по проект „НАТУРА 2000 в България – Нови хоризонти“ на „Зелени Балкани“ по програма LIFE на ЕС.

Други застрашени видове под нашето крило

Египетски лешояд

Египетският лешояд е най-бързо изчезващата хищна птица в Европа, като популацията му на Балканите за последните 30 години е намаляла с над 80%. За предотвратяване на изчезването на вида обезопасихме със защитни изолации 280 електрически стълба в района на Източни Родопи.

Белоглав лешояд

EVN България подпомага усилията на „Зелени Балкани“ за завръщането на вида в страната, като изпълнява проекти за обезопасяване на опасни за птиците въздушни електропроводи от електроразпределителната мрежа. Компанията съдейства на „Зелени Балкани“ по техния европейски проект „Завръщане на лешоядите в България“. Като част от активностите по проекта обезопасихме електроразпределителна линия на територията на природен парк „Сините камъни“ край Сливен, която минава непосредствено до волиерата за адаптация на белоглави лешояди.

Фотоархив: Зелени Балкани

Ловен сокол

През 2022 г. обезопасихме над 300 рискови за птиците електрически стълбове в района на защитени зони от Natura 2000 в област Сливен – „Сините камъни – Гребенец“ и „Каменски баир“ с цел опазване на световно застрашения ловен сокол. Дейността беше част от проект на БДЗП, финансиран от Оперативна програма „Околна среда“, който цели опазване на ловния сокол.

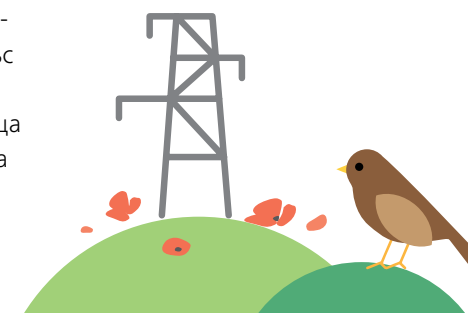
Фотоархив: Димитър Градинаров

Белошипа ветрушка

Проектът „По-голям шанс за белошипата ветрушка в България“ има за цел да подпомага на популациите на световно застрашената белошипа ветрушка – вид дребен сокол – чрез преки консервационни мерки и широко обществено участие.

Този проект е разработен от нашите партньори СНЦ „Зелени Балкани“ и е финансиран по програма LIFE на Европейския съюз. В партньорство със Зелени Балкани обезопасихме 209 електрически стълба, което обхваща над 20 km електроразпределителна мрежа.

Сините камъни и Странджа – помагаме заедно

Електроразпределение Юг съдейства за устойчиво управление и устройство на Дирекцията на Природен парк (ДПП) „Сините камъни“ и на ДПП „Странджа“. Двата природни парка получиха подкрепа за изпълнявани от тях проекти по Оперативна програма „Околна среда“. В „Сините камъни“ ЕР Юг обезопаси 200 броя рискови за птиците електрически стълба, разположени на стръмен и силно пресечен терен. В „Странджа“ дружеството обезопаси 150 броя електрически стълба.

Грижа за щъркеловите гнезда

Една от най-устойчивите и дългосрочни инициативи на EVN България в подкрепа на биоразнообразието, стартира още в далечната 2009 г., е опазването на популацията на белия щъркел (*Ciconia ciconia*) в Югоизточна България.

Белият щъркел естествено е изместил гнезденето си основно върху електроразпределителната мрежа. Компанията ни обезопасява рискови щъркелови гнезда, построени върху електрически стълбове от мрежата на ниво ниско напрежение, като обезопасяването се извършва чрез монтиране на метална платформа,

стандартизирана съгласно вътрешните технически изисквания на компанията ни. Гнездата се повдигат на безопасното разстояние от около 1 метър от частите под напрежение, което опазва живота на птиците и предотвратява възникването на аварии по електроразпределителната мрежа.

С монтираните през 2023 г. 310 платформи общият брой на съоръженията, монтирани от EVN България за предпазване живота на щъркелите, възлиза на 3440 за периода 2009 – 2023 г.

Спасителни акции

През пролетта и лятото, когато е сезонът на белите щъркели, сътрудниците на EVN България често се отзовават на сигнали за щъркели в беда, особено млади щъркели, които тепърва се учат да летят. През 2023 г. получихме над 40 сигнала за паднали гнезда в следствие на буря, паднали малки от гнездата при неуспешен опит за летене, птици с оплетени крака, които не успяват да излетят, включително и спешна нужда от преместване на гнезда от стари производствени комини, камбанарии на църкви и ел. стълбове от мрежа средно напрежение. Ние винаги помагаме съобразно наличната техника и екологичните предписания.

Регулярно обезопасяване на електропроводи

Следвайки своята екологично отговорна политика, EP Юг търси технически възможни решения и прилага ефективни средства и методи за обезопасяване на надземни електроразпределителни линии с цел опазване на защитени видове птици. Мерките включват обезопасяване на въздушни електроразпределителни линии средно напрежение, посредством монтиране на различен вид защитни материали, които покриват откритите части под напрежение или не позволяват на птиците да ги използват като места за почивка и наблюдение.

Обезопасяването предотвратява възникване на късо съединение, което може да бъде причинено от едновременния контакт на крилето на едрите видове птици с проводниците и заземената част на стълба при опит за кацане или излитане от електрическия стълб. Късите съединения, причинени от птици, обикновено водят до смущения или трайни прекъсвания в електрозахранването на клиентите, присъединени на лицензионната територия на EP Юг, и в нередки случаи могат да доведат до летален изход за птиците.

За 2023 г. са обезопасени над 1400 електрически стълба, част от мрежа средно напрежение, което се равнява на 112 km безопасна за птиците наземна електрическа инфраструктура.

В дългосрочната си политика за развитие на мрежата EP Юг предвижда при новоизгражданите линии и съоръжения на електроразпределителната мрежа въздушните проводници да бъдат заменени с подземни кабелни линии, където теренът позволява това. От една страна, те напълно елиминират рисковете за защитените видове птици, а от друга, предоставят надеждна, устойчива и непрекъсната качествена услуга на клиентите на компанията.

Екологичен мениджмънт

Отговорното отношение към околната среда е ръководен принцип в политиката на EVN България. За да гарантираме практическото му прилагане на всички нива в компаниите от EVN Група, от 2013 г. досега поддържахме Система за управление на околната среда в съответствие с международния стандарт

ISO 14001. Основните правила, върху които е изградена системата, са:

- Стриктно спазване на приложимите нормативни изисквания.
- Последователно прилагане на политики и добри практики.
- Непрекъснат контрол върху процесите за избягване риска от замърсявания.

Всяка година преминаваме успешно надзорните одити, извършвани от компания за сертификационни услуги, които потвърждават издадения сертификат.

Управление на отпадъците – ефективен подход на ресурсите

В изпълнение на своята екологична политика и социално отговорно поведение EVN България продължи и през 2023 г. програмата си за разделно събиране на производствени и опасни отпадъци. Те се събират и предават за оползотворяване и обезвреждане на фирми, притежаващи съответните разрешителни документи.

През 2023 г. дружеството предаде за рециклиране над 13 тона хартия, което се равнява на над 180 дървета, спасени от отсичане.

Правилното управление на отпадъците в дружествата от групата води до икономия на природни ресурси чрез рециклиране и оползотворяване на отпадъците, като същевременно предотвратява замърсяване на околната среда с опасни вещества чрез обезвреждането на отпадъците, които не могат да се използват по друг начин.

Рециклираме заедно пластмасови бутилки

В EVN България вярваме, че грижата за природата е наша кауза, затова не спираме да влагаме време и енергия в дейности, които помагат за опазването ѝ. След като през 2020 г. направихме първата малка стъпка за една по-чиста природа и по-добро здраве, като насърчихме нашите колеги да преминат към бутилки за вода за многократна употреба, в началото на 2023 г. направихме следващата такава, чрез която заедно да продължим да се грижим за природата. За целта поставихме специални контейнери за рециклиране на пластмасови бутилки в сгради на компанията в Пловдив.

Благодарение на усилията ни през 2023 г. предотвратихме депонирането на 600 килограма PET пластмаса, разпадането на която би продължило повече от 200 години.

Събираме заедно капачки в подкрепа на недоносените бебета в България

В EVN България с готовност насърчаваме и подкрепяме инициативи с полезен отзвук върху цялото общество. За да подкрепим недоносените бебета в страната, през 2023 г. компанията постави в трите централи големи метални сърца, в които всички сътрудници да събират капачки за кампанията „Капачки за бъдеще“. За да бъде процесът по събиране и предаване на капачките по-лесен, всяка централа има своите доброволци, които са лицата на кампанията пред сътрудниците.

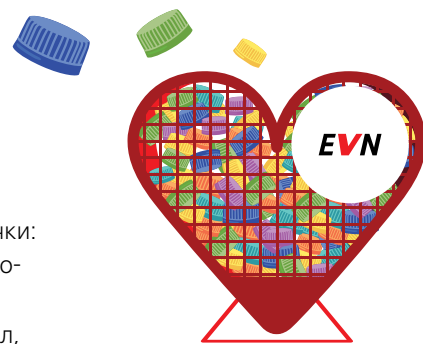

Какви капачки се събират за каузата?

Почти всякакви пластмасови капачки:

- от напитки (вода, мляко, безалкохолни напитки и т.н.);
- от препарати за хигиена (душ гел, шампоан, перилни препарати и омекотители и т.н.);
- събираме всякакви капачки, на които от вътрешната страна има номер 2 или 5 в триъгълник.

През октомври се осъществи първото извозване на събраните капачки от всички централи. С предадените капачки ще помогнем за закупуването на б-тата подред неонатологична линейка за недоносени бебета.

Бизнес и чист въздух – мисията възможна

Проблемът с чистотата на въздуха е един от най-наболелите не само в България, но и в световен мащаб. Необходимо е да се предприемат мерки както за намаляването на вредни емисии CO₂, така и за справяне с фините прахови частици, които най-осезаемо засягат здравето ни. Считаме, че решението на тези проблеми зависи и от личната отговорност на всеки един от нас.

В основния си бизнес ние в EVN България се стремим да допринасяме за намаляване на емисиите CO₂, като инвестираме в модерни технологии за енергийна ефективност и за намаляване на технологичния разход по електрическата мрежа.

Успяхме да намалим технологичния разход от 19,5% през 2005 г. до под 7% в края на 2023 г. Това означава, че са спестени над 1230 GWh електрическа енергия и 630 000 тона вредни емисии CO₂.

EVN Екокалендар

Следвайки последователната си политика за опазване на биоразнообразието, компанията реализира вътрешнофирмена информационна кампания – EVN Екокалендар. Фирменият Екокалендар е съставен от ежегодно селектирани важни природозащитни дати, отбелязвани на международно или европейско ниво с цел акцентирание върху екологично значими събития. За всяка дата от EVN Екокалендара се подготвя информационен текст с целите на съответния ден, научно-популярни данни по конкретната тема и примери, тясно свързани с бизнеса на дружеството. Информацията се разпространява до сътрудниците чрез вътрешнофирмените канали.

Целта на инициативата е да се повиши информираността на сътрудниците на EVN България по различни екологични теми с обществено значение и да се вдъхнови у тях природосъобразно поведение. Същевременно насърчава креативното мислене и поемането на инициатива от страна на сътрудниците да прилагат лесни мерки за поведение, в които могат да включат и своите семейства, щадящи околната среда и природните ресурси в унисон с политиката за устойчиво развитие на компанията.

След една предизвикателна година, след множество промени, успехи и нови отворени врати, усещаме още по-силно, че мотото ни „Светлина. Топлина. Живот“ е изпълнено със смисъл. Знаем, че пътят към постигането на амбициозните ни цели е дълъг и криволичещ, но това, което стои от другата страна – добър живот за нас и нашите деца, баланс в природата, прозрачна икономика и нов, устойчив модел за производство и предлагане на енергия за хората – е всичко, за което можем да мечтаем. Затова поемаме дъх, припомняме си наученото дотук и се зареждаме с мотивация и хъс за всичко ново, което предстои.

Контакти Група EVN България:

Електроразпределение Юг

т 0700 1 0007

www.elyug.bg

EVN Електроснабдяване

т 0700 1 7777

www.evn.bg

EVN Топлофикация

т 0700 1 7898

www.evn.bg

EVN Трейдинг

т 0700 1 3636

www.evn-trading.com

Издаден от:

EVN България, ул. Христо Г. Данов 37

4000 Пловдив

април 2024 г.

© EVN България

Сканирайте QR кода, за да
свалите доклада в pdf формат.